

2025/3.

KÜRTSZÓ

„A HETEDIK ANGYAL IS MEGFÚJTA KÜRTJÉT.
HATALMAS SZÓZATOK HANGZOTTAK A MENNYBEN.”

AZ IGE MELLETT

- Kikből áll, hol található
Krisztus egyháza?

HIT ÁLTALI MEGIGAZULÁS

- William W. Prescott:
Az istenfélelem titka (1.)

AZ IDŐK JELEI

- Erőszak mindenütt

KITEKINTŐ

- A népszerűség és a megerősítések
vonzerejének problematikája

ADVENTIZMUS MA

- Beszámoló a generálkonferencia
62. ülészakáról

43. szám

Kedves Olvasóink! Világunkban egyre inkább fokozódik a nagy küzdelem intenzitása. A gonosz erők térnyerése és a velük szemben álló erők közti különbség mindinkább szembetűnő. Ez viszont még csak a kezdet, mert amiképpen az olló szárai lassanként szétnyílnak, úgy lesz majd fokról fokra az egész földön látható, amiről így ír Malakiás próféta: „*És megtértek, és meglátják, hogy különbség van az igaz és a gonosz között, az Isten szolgálja között és aközött, aki nem szolgálja őt.*” (Mal 3,18) Azoktól, akik végérvényesen visszautasítják Isten Lelkének tanácsait és kéréseit, a Lélek véglegesen eltávozik. A társadalmunkban végbemenő események és emberi tettek már jelzik, hogy „Isten Lelke fokozatosan, de biztosan visszahúzódik a földről” (*Bizonyságtételek*, IX. köt., 11. o.).

Azokon viszont, akik hallgatnak tanácsára, megnyugszik a Lélek, és cselekedeteik igazolják, hogy „Immánuel véráztatta zászlaja alatt szolgálnak”. Ez alatt a zászló alatt szolgálni azt jelenti, hogy mi az Ő vére által válunk szabaddá a bűntől és végső soron a haláltól. Ennek a velejárója az, hogy elszakadjunk a világtól. „*Mert mindaz, ami a világban van, a test kívánsága és a szemek kívánsága és az élet kérkedése, nem az Atyától van, hanem a világból. És a világ elmúlik, és annak kívánsága is, de aki Isten akaratát cselekszi, megmarad örökké.*” (1Jn 2,16–17)

Rajtunk múlik tehát, hogy melyik oldalt választjuk, és ez fogja véglegesen eldönteni jövőbeli sorsunkat. Ha érezzük, hogy nincs itt „maradandó városunk”, hanem a jövőt keressük, akkor majd elfordulunk a „repedezett kutaktól”, hogy csakis a tiszta forrásból igyunk, és másoknak is ezt kínáljuk fel. Adjon Isten ehhez türelmes kitartást, a ránk nehezedő próbákban szerzett hitbeli megerősödést, és boldog bizakodást az eljövendő jóban!

U. V.

Az Ige mellett

- Kikből áll, hol található Krisztus egyháza? 2

Az idők jelei

- Erőszak mindenütt 7

Hit általi megigazulás

- William W. Prescott: Az istenfélelem titka (1.) 9

A Bizonyságtételeket olvasva

- A keresztyének Isten képviselői 14

Kitekintő

- Tyler Kraft: A népszerűség és a megerősítések vonzerejének problematikája 16

Adventizmus ma

- Beszámoló a generálkonferencia 62. ülészakáról 22

Táborok

- Emlékek, élmények 2025-ös nyári táborainkból 28

Életek, hitek

- Tisza Pál élete és tapasztalatai (4.) 40

Gyermekeknek

- Az elmés palotalakók (Példabeszédek könyve 30,28) 42

Búcsúzunk

- Egervári Tivadar 45
- Traján György 46
- Kádiné Gecse Erika Valéria 48
- Juhász Lajosné 49
- Garami Lászlóné Pattogató Ida 51

Kikből áll, hol található Krisztus egyháza?*

Bevezetés

Nem tisztázott a címben feltett kérdés, sőt igen sok a zavar körülötte.

A kereszténységen kívül állók jellegzetes kérdése ezzel kapcsolatban: Annyiféle egyház van, mindegyik az igazinak vallja magát, hogy lehet itt eligazodni? Gyakori az is, hogy az *egyház* szó eleve ellenérzést kelt bennük. Rosszallóan emlegetik az „elegyháziasodást”, mivel tekintélyelvű, hierarchikus, lelkeség nélküli szervezet jelenik meg gondolatainkban az egyház szó hallatán. Közszájon forog e mondás is: „Az a baj az egyházakkal, hogy összetévesztik a szeretet hatalmát a hatalom szeretetével.”

A nemzetközi és hazai adventizmus körében is vitatott, homályos a címben felvetett kérdés. Egyrészes adventnépről sajnos már régóta nem beszélhetünk. Elterő teológiai irányzatok és különböző szerveződések léteznek az adventisták körein belül. Csak a legfőbb elágazásokat soroljuk: az úgynevezett progresszív (haladó) adventizmust vallók és az úgynevezett történelmi adventizmushoz ragaszkodók; szervezeti vonatkozásban ott vannak a H. N. Adventista Egyház hivatalos szervezetéhez tartozó gyülekezetek, továbbá az önfenntartó szolgálatok, a home churchsök meg a függetlenül tevékenykedő igehirdetők körüli csoportosulások, és az adventisták tágabb körébe beletartoznak a reformadventista csoportok is. Magyarországon van a hivatalos, a H. N. Adventista Egyház, az unió szervezete, van a Kerak, léteznek független adventista szimpatizáns csoportok is, és szintén vannak reformadventista csoportok.

Mindazonáltal meg kell erősítenünk: a Szentírás eligazítást nyújt e bonyolultnak látszó kérdésben, tisztá képet vázol elénk.

I. Kikből áll Krisztus egyháza?

Ezzel a kérdéssel már utaltunk is arra, hogy az egyház nem valamely szervezet, intézmény – ahogyan a mi magyar *egyház* (azaz *egy ház*) szavunk sugallja –, hanem emberek alkotják. Az Újszövetség eredeti szövegében szereplő, egyháznak fordított szó fonetikus átírásban: *ekklészia*, aminek a jelentése: *kihívottak, elhívottak közössége*. Ez egyformán jelentheti az egy adott helyen lévő hívők gyülekezetét, vagy azok összességét egy bizonyos területen, illetve akár az egész világon. Jól szemlélteti ezt az alábbi íge: „*Az Isten gyülekezetének [ekklésziájának, azaz egyházának], amely Korinthusban van, a Krisztus Jézusban megszentelteknek, az elhívott szenteknek, mindazokkal egyben, akik a mi Urunk Jézus Krisztus nevét segítségül hívják bármely helyen, a magukén és a miénken.*” (1Kor 1,2) Lehet az *ekklészia* egészen kis létszámú – Jézus például így utalt rá: „*ahol ketten vagy hárman egybegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük*” (Mt 18,20) –, és lehet nagy létszámú, ha a hívők összességét jelöli.

A Károlyi-fordítású Bibliánkban az *anyaszent-egyház* szóval is találkozunk, de ilyen szó az Újszövetség eredeti, görög szövegében nem létezik, mindenütt csak az *ekklészia* szó olvasható.

Jézus kijelentései egybehangzóak arra vonatkozóan, hogy mi jellemzi azokat a hívőket, akik az *ekklésziát* alkotják:

[Jézus imájában hangzott el mindenkori tanítványaiért az idők végéig:] „*Ama beszédeket, amelyeket nékem adtál, nekik adtam, és ők befogadták, igazán megismerték, hogy én tőled jöttem ki, és elhitték, hogy te küldtél engem. Én ezekért könyörgök, nem a világért könyörgök, hanem ezekért, akiket nékem adtál, mert a tiéd.*” (Jn 17,8–9)

* Az adventtábor keretében 2025. augusztus 24-én elhangzott előadás írásos változata.

Balra: Husz Jánost elfogják és máglyára ítélik. Miniatura Richenthali Ulrich a konstanzi zsinatról írt krónikájából. Keletkezésének pontos ideje ismeretlen. Jobbra: Jelenet a valdensek ellen indított keresztes háború eseményeiből. (Ismeretlen szerző.)

„Az én anyám és atyámfiai ezek, akik Isten beszédét hallgatják és megcselekszik.” (Lk 8,21)

„Én vagyok a jó pásztor, és ismerem az enyéimet, és engem is ismernek az enyéim... Az én juhaim hallják az én szavamat, én ismerem őket, és követnek engem.” (Jn 10,14.27)

Képiesen fogalmaz Péter apostol, amikor azt írja, hogy az egyház a hívők „tégláiból” felépülve alkot egy lelki házat: „Ti magatok is mint élő kövek épüljetek fel lelki házzá...” (1Pt 2,5)

Az alábbi, a bibliai egyházfogalomra vonatkozó meghatározások teljes összhangban vannak a fenti igékkel: „A hétéves gyermek is tudja, mi az Egyház: a szent hívők, és azok a báránykák, akik hallgatják pásztoruk hangját.” (Luther Márton: *Schmalkaldeni cikkek*, 1537)

„Az egyszerű hívek nem az egybegyűlt népre, hanem a felszentelt házra vagy épületre értik [az egyház szót], pedig a házat csak azért volna szabad Kirchének [egyháznak] nevezni, mert egybegyülekezik benne a nép.” (Luther Márton: *Nagy káté*)

„Kezdetől fogva a hűséges lelkek alkották az egyházat a földön.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Isten célja egyházával fej.)

A fenti értelemben vett egyház tagjai képviselik Isten országát a földön:

„Isten országa tibennetek van.” (Lk 17,21)

„...a jó mag Isten országának fiai.” (Mt 13,38)

Máris következtethetünk ebből arra, hogy Krisztus egyháza gyakran üldözött egyház, Isten országa képviselőit ugyanis ellenségnek tekinti „e világ fejedelme” (Jn 14,30). További jellemzője az igaz, hiteles egyháznak, hogy abban a munkában foglalatos, amelyet Krisztus rábízott, folytatja Jézus megkezdett művét az emberek megmentése érdekében. Jézus mondta az Atyához intézett imádságában: „Ahogy te küldtél engem e világba, úgy küldtem én is őket e világba.” (Jn 17,18)

II. Hol keressük, hol található az igaz egyház?

Erre vonatkozóan is pontos eligazítást nyújt a Szentírás, mégpedig az idők végéig terjedő érvénnyel:

A teremtestől Izráel ősatyáinak elhívásáig Sétől leszármazottai alkották az egyházat, akiket

úgy jellemez a Szentírás, hogy „*segítségül hívták az Úr nevét*” (1Móz 4,26). Kiemelkedő képviselői voltak Énok és Noé, akik közvetítették kortársaiknak Isten beszédét, és engedelmeskedtek is e beszédnek, példaként szolgálva másoknak.

Izráel hívó ősatyái alkották a következő láncszemet, akik a sokistenhívó, bálványimádó környezetben az ősi Isten-ismeretet őrizték, és személyesen tapasztalták az ő gondviselését.

Az előbbieket leszármazottai, Izráel népe szövetséget kötött Istennel a Sínai-hegynél (2Móz 19,6–8; 24,8), és „*Isten rájuk bízta beszédeit*” (Rm 3,2). Addig maradtak Isten népe, addig tartott megbízatásuk, míg röviddel halála előtt Jézus ki nem mondta, hogy velük kötött szövetsége érvényét veszítette: „*Elvéteitek tőletek az Isten országa, és oly népnek adatik, amely megtermi annak gyümölcsét.*” (Mt 21,43)

A Jézus halála, feltámadása és mennybemenetele után létrejött apostoli egyház a következő láncszem. Az ennek hitbeli örökségét továbbvivő hívó csoportokat, közösségeket egy „*tiszta asszony*” jelképében mutatja be a Szentírás, amely „*napba öltözött, a hold van a lába alatt, a fején pedig tizenkét csillagból való korona*” (Jel 12,1), azaz a „*világ világossága*” szerepet töltik be (Jn 8,12).

E képies és profetikus ábrázolás rávezet minket arra, hogy a további századok folyamán hol kell keresnünk Krisztus egyházát. A „*pusztában*” lehetett rátalálni, üldözött népként, azaz a társadalom peremén, nem pedig a világi hatalommal szövetségre lépett, hitehagyó egyház hatalmas székesegyházaiban. Ezen útba igazítás alapján néven nevezhetőek egymást követő csoportjai: valdensek, wycliffiták, husziták, a reformált hívók gyülekezetei a 16. században, valamint az utóreformációs ébredési mozgalmak.

Jelenések könyve 12. fejezetének profetikus áttekintése egyértelműen azonosítja az utolsó láncszemet is, amely a Krisztus visszajövetelét megelőző végidőre esik. A 14. vers említi az 1260 esztendő közép-korai időszakot, az antikrisztusi hatalom teljhatalmának időszakát, a 16. vers pedig

szól arról, hogy az Európában üldözött hívóknak végül „*a föld lett segítségül*”, ami arra utal, hogy sokan közülük Észak-Amerika akkor még nagyrészt lakatlan földjére menekültek. Az 1260 év után és a menedékké lett földön kell keresni tehát a „*tiszta asszonynak*”, azaz a hívó egyháznak azt a „*maradékát*”, amelyet a fejezet 17. verse mutat be. Pontosított fordításban így hangzik ez a Biblia-vers: „*Megharagudott a sárkány¹, és elment, hogy háborút indítson az asszony magvának maradványai ellen, akik megőrzik Isten parancsolatait, és akiknél megvan a Jézus bizonyosságtétele.*”² A 19. század derekán Észak-Amerikában létrejött, hetedik napot ünneplő adventista közösségre utal ez a jellemzés, akik Isten parancsolatainak változatlan érvényességét a zászlajukra tűzték, és akik körében megnyilatkozott a prófétaság lelki ajándéka.

III. Az utolsó láncszemként megjelölt *maradék egyház* is részekre töredezett napjainkra. Hol található ezen belül Krisztus igaz népe, egyháza?

Erre vonatkozóan is útba igazítást nyújt a Szentírás. Jézus nagy profetikus beszéde a segítségünk tekintetben, közelebbről az a két, egymással szorosan összefüggő példázat, amely benne foglaltatik, nevezetesen a *hű és a gonosz szolga*, valamint a *tíz száz példázata*.

A kétféle szolga példázata (Mt 24,45–51) kétségtelenül az adventnépre vonatkozik, mert egy úr „*háza népéről*” esik szó benne (vö. Lk 8,21), ahol ő „*tesz szolgálókat gondviselővé*”, és az is kiderül belőle, hogy ezek a szolgák és a háznép uruk „*hazajövetelére*” várnak. Ellen White is így értel-

¹ Óriáskígyónak is fordítható – vö. Jel 12,9.

² A Károlyi-fordításban *egyebekek*nek fordított szó az eredeti görög szövegben *loipoi*, amelynek az elsődleges jelentése: *maradék*. (A *leipo* – meghagyni igéből származik.) A *hadakozzék*nak fordított szó pedig az eredeti szövegnek megfelelően így adható vissza szó szerint: „*hogy megcsinálja a háborút*”.

mezi e példázatot, amely megjövendőli, hogy éppen a gondviselővé tett vezető/tanító rétegben támadnak olyanok, akik elbizonytalanodnak abban, hogy az Úr eljövetele valóban közel van: „Halogatja még az én uram a hazajövetelt” – mondják szívükben (48. vers). Ezek a hűtlen szolgák „enni-inni kezdenek a részegesekkel”, és „verni kezdik” a kapott megbízatáshoz hű „szolgatársakat” (49. vers). A bibliai jelképrendszer alapján ez arra utal, hogy „Babilon borát” (Jel 14,8; 18,3) kezdik kóstolgatni, szolgatársaikat pedig szidalmazták, kiszorítani igyekeznek az egyházból.

Szorosan kapcsolódik ehhez a példázathoz a tíz szűz példázata, mert így kezdődik: „Akkor hasonló lesz a mennyek országa ama tíz szűzhez, akik előveszik lámpásaikat és kimennek a vőlegény elé.” (Mt 25,1) Ez a Biblia-vers határozza meg azoknak az ismertetőjeleit, akik valóban a végidő maradék egyházához, azaz Isten országához tartoznak, azt képviselik. A bibliai jelképrendszer alapján egyértelműen azonosítható három ismertetőjelük:

- „szüzek” (vö. Jel 14,4);
- „elveszik lámpásukat” (vö. 2Pt 1,19);
- „kimennek a vőlegény elé”, azaz Krisztus elé, tehát közelre várják jövetelét.

Ezek szerint az adventnépen belül Krisztus egyházát azok jelentik, azok képviselik, akik „nem fertőztetik meg magukat” a hitehagyó egyházakkal, azaz semmilyen szinten vagy formában nem ápolnak közösséget velük. Továbbá a próféciák lámpását kezükben tartják, figyelik az idők jeleit, és lépést tartanak a beteljesedő eseményekkel. Jézus dicsőséges eljövetelét pedig valóban a küszöbön állónak tekintik, mert „kimennek elé”, készülnek fogadására.

A hűtlen szolgák ebbe a csoportba nem tartoznak bele, mert a három ismertetőjel egyike sem illik rájuk. Mivel a Babilont alkotó egyházakkal barátkoznak, nem tekinthetők szüzeknek; a próféciák lámpását sem veszik elő, mellőzik a próféciák kutatását, ezért nem érzékelik az idők jeleit; és nem mennek ki a vőlegény elé – úgy vélik, hogy halogatja még jövetelét. Tagadják tehát annak a kö-

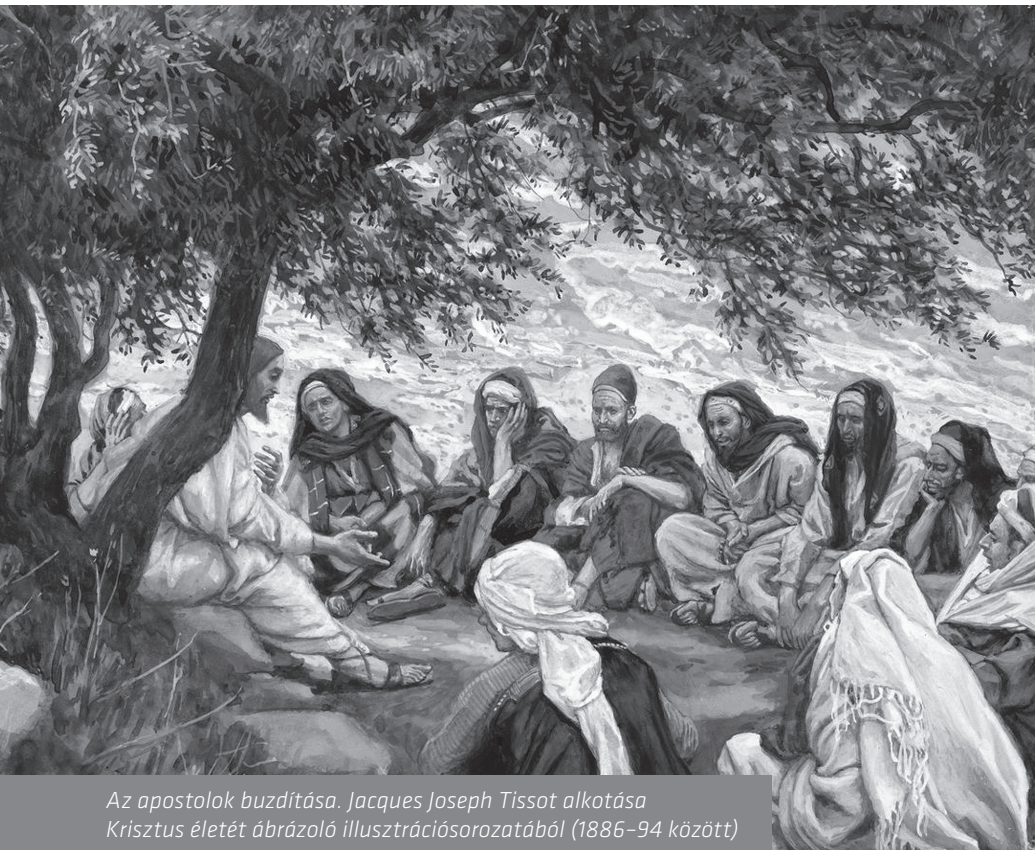
zösségnek a hitelveit, amelyhez tartoznak (amelyből azonban ennek ellenére nem válnak ki), mert Jézus „képmutatóknak” nevezi őket példázatában (51. vers).

„Egy fa értékét nem a neve, hanem a gyümölcse határozza meg. Ha a gyümölcs értéktelen, a név nem mentheti meg a fát a pusztulástól. János [Keresztelő János] kijelentette a zsidóknak, hogy Isten előtti helyzetüket jellemük és életük határozza meg. Hitvallásuk önmagában semmit sem ér. Ha életük és jellemük nincs összhangban Isten törvényével, akkor ők nem az ő népe.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Kiáltó szó a pusztában fej.)

A tíz szűzön belül is két csoport létezik azonban: az okosak és a balgák. Emberi szem azonban nem különböztetheti meg őket, mert mind a tízen „hitvallók”, ahogy Ellen White írja: „A balga szüzek által jelképezett csoport tagjai nem képmutatók. Tisztelik és védelmezik az igazságot, vonzódnak azokhoz, akik hisznek benne. De nem vetették alá magukat a Szentlélek munkájának, nem estek rá Krisztusra, a kösziklára, nem engedték, hogy régi természetük összezúzódjék.” (*Krisztus példázatai*, Találkozás a vőlegénnyel fej.)

Ugyancsak Ellen White írja: „Tudjuk, hogy a tíz szűz képviseli a hitvalló hívőket. Őt közülük bölcs, őt pedig balga. Attól félek, hogy ez az az átlag, amit az Úr előre látott, hogy a hívők készek vagy készületlenek lesznek. Mégis, azok közül, akik nagy világosságban, bőséges lehetőségekben és folyamatos kiváltságokban részesültek, sokan nem rendelkeznek többel, mint az igazság elméleti ismeretével. Azt képzelik, hogy csupán az ismeret az, amit Isten elvár. Az ilyenek nem cselekvői az igének.” (1888-as anyagok/Kiben bízhatunk? IV. köt., 1455. o.)

Ez a két csoport csak az éjjeli kiáltás idején válik majd ketté: „Éjjélkor pedig kiáltás lőn, imhol jön a vőlegény! Föjjetek elébe!” (Mt 25,6) Az éjjeli kiáltás nem azonos a hangos kiáltással, amelyről Jel 18,2-ben olvashatunk. Az előbbi a hitvalló Krisztusváróknak szól, az utóbbi az egész föld lakosainak. Előbb a hitvallók körében kell megszólalnia a fe-

Az apostolok buzdítása. Jacques Joseph Tissot alkotása
Krisztus életét ábrázoló illusztrációsorozatából (1886–94 között)

lülről származó ébresztésnek, azaz megvalósulnia egy lelki megújulásnak és talpra állásnak, hogy ezt követően alkalmassá váljanak arra, hogy a világnak közvetítsék a hangos kiáltást, Isten utolsó kegyelmi üzenetét.

IV. Szükség van-e a hitvalló adventhívők egységesülésére?

Rendjén van-e a független szolgálatokra való széttöredezés?

Kitűnt a fentiekből, hogy a végidő zűrzavaros körülményei között is létezik Krisztus hiteles maradvány egyháza. A köztük lévő hitvallók alkotják. A gyülekezeteikhez tartozás, a tagság ezekben szent és szükséges dolog (vö. Mt 18,18–20). Jézus világosan kifejezte óhaját: „*Ama beszédeket, ame-*

lyeket nékem adtál, önökik adtam, és ők befogadták, és igazán megismerték, hogy én tőled jöttem ki, és elhitték, hogy te küldtél engem. Én ezekért könyörgök... Hogy mindnyájan egyek legyenek, amint te énbennem, Atyám, és én tebened...” (Jn 17,8–9.21)

Megszívlelendő az Úr szolgájának ez a bizonyosságtétele: „Nem jó jel, amikor némelyek nem hajlandók egyesülni testvéreikkel, és jobban szeretik az egyéni tevékenységet, amelybe azért nem vonják be testvéreiket, mert azok nem gondolkoznak velük teljesen egyformán... A végső válsághoz közeledve ne érezzük kisebb szükségét a rendszernek és az összehangolt tevékeny-

ségnek, sőt az eddiginél sokkal nagyobb rendre van szükség... Néhányan azt a gondolatot hirdették, hogy az idők végéhez közeledve Isten gyermekei szervezetektől függetlenül fognak munkálkodni. Az Úr azonban azt tanította nekem, hogy ebben a munkában nincs szó az emberek függetlenségéről... Az Úr munkájának egészséges és erőteljes haladása érdekében népének össze kell tartania.” (*Selected Messages/Szemelvények Ellen G. White írásaiból*, III. köt., 26. o.)

Fontos hozzátenni mindehhez, hogy a hitvalló adventhívőkön kívül még sok „juha” van Krisztusnak más egyházakban, akiket a késői eső idején kihív majd azokból, és egyesít népével (Jn 10,16; Jel 18,4). Többen közülük már ezt megelőzően is egyesülnek Isten népével, ők lesznek a „*tizenegyedik órás munkások*” (Mt 20,6–7). Úgyisztén sokan térnek meg a nem hívők közül is (Ésa 2,2–3; 60,22).

Vankó Zsuzsa

ERŐSZAK MINDENÜTT

Ezúttal csupán egy jelenséget emelünk ki az idők jelei közül, az erőszak elhatalmasodását. Amikor Jézus úgy jellemezte a végidőt, hogy hasonló lesz Noé napjaihoz, akkor ebben ez is benne foglaltatott. Az özönvíz előtti világ jellemzésénél ugyanis többek között ezt olvassuk: „*És megtelt a föld erőszakoskodással.*” (1Móz 6,11) Ellen G. White *Pátriárkák és próféták* című művében olvashatunk arról, hogy miképpen jelent meg ez a gyakorlatban: „Sem a házasságot, sem a tulajdonjogot nem tisztelték. Aki megkívánta felebarátja feleségét vagy birtokát, erővel megszerezte, és az emberek gyönyörködtek az erőszakos tettekben... Végül oda jutottak, hogy már az emberi élettel is döbbenetes közönnyel bántak.” („Az özönvíz” című fejezet.)

Bár már évtizedek óta szaporodnak az erőszakos cselekedetek világunkban, a közelmúltban a jelenség szintet lépett. Egyrészt egyre több és szélesebb területen válik jellemzővé, másrészt változtak, illetve válogatás nélkülivé lettek eszközei.

Eleinte azt hittük, hogy az teljesíti be a próféciát, hogy a világ különböző részein merénylet áldozatai lettek egyes államfők, például John F. Kennedy Amerikában, Indira Gandhi Indiában vagy a svéd miniszterelnök, Olof Palme stb. Emellett ott voltak az újabb és újabb lövöldözé-

sek, főként az amerikai iskolákban, de egyéb helyeken is, például Skandináviában. Azután az erőszak fokozódott: jöttek a főként iszlamista indíttatású terrorcselekmények. Utalunk itt a Világkereskedelmi Központ (a World Trade Center) tornyai ellen repülőgéppel, öngyilkos merénylők által végrehajtott, az egész világra nagy hatással lévő támadásra, valamint a robbantásos és egyéb módon elkövetett merényletekre Európa több nagy városában és másutt, amelyek igen sok ártatlan ember halálához vezettek.

Az utóbbi időben azonban már robbanószer vagy fegyver sem kell, ezek nélkül is elhatalmasodtak az erőszakos cselekmények, mégpedig hihetetlen mértékben. A késelés szinte divattá lett, okkal és ok nélkül is, bárhol és bármerre. Nem könnyű sokszor felfedni az okot, megérteni, megmagyarázni a késelők indítékát. Egyszerűen csak a frusztráltság, a pszichikai állapot áll gyakran az erőszakos cselekmények mögött. És már a gyermekek is ölnek. Megrázó hír volt, hogy a közelmúltban a mi biztonságosnak mondott kis országunkban egy tizenegy éves kislány leszúrta az előtte ülő osztálytársát, egy tizenhárom éves fiú pedig késsel támadt éjszaka anyjára és nagymamájára.

Balra John Fitzgerald Kennedy, az USA 35. elnöke, középen Olof Palme volt svéd, jobbra Indira Gandhi volt indiai miniszterelnök. Mindhárman értelmetlen merénylet áldozatai lettek

AZ IDŐK JELEI

2001. szeptember 11. – az utasszállító repülővel elkövetett merénylet következtében összeomlik a Világkereskedelmi Központ egyik tornya

Ugyanakkor szörnyűséges háborúk dúlnak, amelyeknél abszolút nem érvényesítik már a civil lakosság, a civil célpontok védelmét. A háborúk tulajdonképpen tömeges erőszakcselekmények, nem csupán a rengeteg áldozat miatt, hanem arról az oldalról nézve is, hogy a kötelezően besorozott katonákat rákényszerítik a gyilkolásra. Viszonylagos etikai szabályok sem érvényesülnek ma már a hadviselésben, korlátlan a rombolás és a kegyetlenség.

A politikai színtéren is háttérbe szorul a diplomácia, létjogosultságot nyer az erő fitogtatása, a nyers erőszak érvényesítése. Újságcikkből idézem az alábbi sorokat: „Előállt az a rendkívül aggasztó helyzet, hogy a világ két legnagyobb nukleáris haderővel rendelkező államának a vezetői semmibe veszik a nemzetközi jog mindenkre érvényes passzusait... Mostanra mindketten tanújelét adták annak, hogy magasból tesznek a világ működésének

erkölcsi és jogi kereteire.” (Kiss And-
rej: Országok határok nélkül, avagy így
veszi semmibe Putyin és Trump a nem-
zetközi jogot. *Népszava*, Szép Szó, 2025.
szeptember 13.)

Az erőszak ilyen mértékű elhatal-
masodásának a háttérén csak a szeleket
visszatartó angyaloknak köszönhetjük,
hogy a lelkiismereti szabadságot még
nem tiporták el mindenütt és teljesen.
De a bibliai prófécia alapján tudjuk,
hogy nem sok idő múlva ezen a területen
is megjelenik az erőszak. Adjunk hálát
Istennek azért a békességért és szabad-
ságért, amit – ha csak viszonylagosan és
részlegesen is – ma még élvezhetünk!

Ebben az igen veszélyessé vált világ-
ban Isten oltalmára szorulunk minden nap min-
den percében. Szükséges ezért olyan szüntelen, és
olyan tartalommal imádkoznunk, amint ezt Jézus
lelkünkre kötötte: „*Vigyázzatok azért, minden idő-
ben kérjétek, hogy méltóvá tétessetek arra, hogy elke-
rüljétek mindezeket, amik bekövetkeznek, és megáll-
hassatok az Emberfia előtt.*” (Lk 21,36)

V. Zs.

William Warren Prescott: AZ ISTENFÉLELEM TITKA (1.)

(Megjelent a Review and Herald 1892. november 22-ei számában)

„Hogy hirdessem a pogányok között Krisztus kifürkészhetetlen gazdagságát, és hogy minden ember meglássa, mit jelent részesévé lenni annak a titoknak, amely a világ kezdete óta el volt rejtve Istenben, aki mindent Jézus Krisztus által teremtett.” (Ef 3,8–9)

Már e fejezet elején szó esik egyféle titokról, amelyről így szól Pál: „...hogyan jelentette ki nekem a titkot kinyilatkoztatás által...” (3. vers) Számos olyan igeverset találunk máshol is, amelyekben felmerül egyféle titok, valami titkos vagy elrejtett dolog fogalma. Ugyancsak e levélben az első fejezet 9. verse így szól: „Ismertté tette előttünk akarátának titkát jótetszése szerint, amelyet elhatározott magában”, és ugyanezt a titkot említi a Rómaiakhoz írt levél is a 16,25–26 versekben: „Annak pedig, akinek hatalma van titeket megerősíteni az én evangéliumom és Jézus Krisztus prédikálása szerint, ama titok kinyilatkoztatása által, amely öröktől fogva el volt rejtve, most pedig nyilvánvalóvá lett a próféták írásai által az örökkévaló Isten parancsolata szerint, amely a hit engedelmségéért ismertté lett minden nép között.” Ugyanerről a titokról beszél 1Tim 3,16 verse is, amely így szól: „És vitathatatlanul nagy a kegyesség eme titka: Isten megjelent testben, megigazítottatott a Lélekben.” Egy másik fordítás ezt így adja vissza: „És közismerten, bevallottan nagy az istenfélelem eme titka.” Létezik tehát valami olyan misztérium, valami olyan titok, amiről ezek a szövegek szólnak.

A Kolossé levél 1. fejezetében, a 25. verstől kezdve erről a misztériumról beszél Pál, és el is magyarázza ennek mibenlétét: „Amelynek szolgáljává lettem Isten rendelkezése szerint, amely érettetek nekem adatott, hogy beteljesítsem az Isten igéjét; azt

a titkot, amely örök idők és nemzedékek óta el volt rejtve, most pedig kijelentetett a szenteknek, akikkel Isten meg akarta ismertetni, hogy mi is e titok dicsőségének gazdagsága a pogányok között, vagyis az, hogy Krisztus bennetek a dicsőség reménysége, „akit hirdetünk, figyelmeztetve minden embert, és tanítva minden embert minden bölcsességben, hogy minden embert tökéletessé tegyünk Krisztus Jézusban” (28. vers).

A titok, amely Pálra és Krisztus minden szolgáljára bízott, a „jámborság”, vagyis az istenfélelem titka. A titok, amelyet Pál kinyilatkoztatás által ismertté tett, és amelyet ő minden emberrel megismertetett: az isteni és az emberi természet egyesülése a megváltás tervében. Ez a titok. A titok, amely nyílt titokká lett, amelyet mindenkinek elmondott, és amit mindenki megérthetett.

1Tim 3,16-ban található a gondolat, miszerint „kétségtelenül nagy a kegyesség titka”. Vagyis a kegyesség – bevallottan nagy – titka éppen az, hogy Isten Krisztusban lakozott, tehát maga Isten volt Krisztusban, így megbékéltetve a világot önmagával (2Kor 5,19). Ott az istenség titokzatos módon egyesült az emberivel, az emberiséggel – ez a megtestesülés, amelyet nem tudunk megmagyarázni. Ily módon a kegyesség, a bennünk lévő kegyesség titka az emberi és az isteni egyesülése. A Szentírás által máshol erre használt kifejezés szerint „az isteni természet részeseivé” kell válnunk.

Először is szeretném a figyelmünket arra irányítani, ahogyan a kegyességnek ez a titka Krisztusban lett nyilvánvalóvá. A Zsidókhoz írt levél

HIT ÁLTALI MEGIGAZULÁS

Amerikai Morgan ezüstdollár elő- és hátoldala 1896-ból. Az előlapon egy Szabadságot ábrázoló női portré, a hátlapon egy kiterjesztett szárnyú sas látható

1,3-ban a Krisztusra utaló szövegrész így szól: „Aki az Ő dicsőségének ragyogása [visszatükröződése] és az Ő valóságának képmása.”

Vannak más igehelyek is, ahol azt olvashatjuk, hogy Krisztus Isten képmása, mint például 2Kor 4,4 és Kol 1,15. De a Zsidókhoz írt levélben a „kép” szó más, és más jelentéssel bír. Szemléltetésül gondoljunk az érméken megjelenő arcmásokra. Ahhoz, hogy valakinek a képmását elkészítsék, szükség volt arra, hogy az érmét a nyomóformába tegyék, és arra nyomást gyakoroljanak. A nyomóbélyegen lévő képet rányomták az érmére, aminek hatására az érme hátoldalán megjelent a kívánt kép.

Tehát a Zsidókhoz írt levélben az idézett részlet így is hangozhat: „Aki az Ő dicsőségének ragyogása és lényegének lenyomata.” Így lakott Isten Krisztusban. Amikor „Isten képmása rákerült”, Ő is ugyanúgy hordozta a láthatatlan Isten képmását, ahogy az az érme is a képet. Krisztus azonban nemcsak külső formájában viselte, mutatta ezt a „képet”. Az Atya jellemét hordozta, és azt nyilatkoztatta ki az őt szemlélőknek. Az volt az életcélja itt, e földön, hogy Istent bemutassa a világ számára.

Korábban Isten jellemét Sátán félreértelmezte. Most Krisztus azért jött a világba, hogy bemutassa az Ő igazi jellemét, és hogy eloszlassa azt a ha-

mis elképzelést, miszerint Isten egy kemény, könyörtelen gazda vagy munkafelügyelő lenne, aki csak bajt akar hozni teremtményeire. Egyedül Krisztusban vált bemutathatóvá vagy képviselhetővé ez az igaz gondolat.

Jézus, mielőtt elhagyta tanítványait, imájában ezt mondta: „*Kinyilatkoztattam nevedet azoknak az embereknek, akiket nekem adtál a világból.*” (Jn 17,6) A 26. versben pedig ezt mondja: „És

kijelentettem nekik a nevedet.” Mit jelent ez? Amikor Mózes látni akarta az Úr dicsőségét, az Úr azt mondta: „*Megmutatom [elvonultatom] minden dicsőségemet előtted, és kiáltom előtted az Úr nevét.*” (2Móz 33,19) Isten dicsősége az ő jelleme. Az Úr tehát Mózeset a szikla hasadékába állította, „és kiáltotta az Úr nevét. Az Úr elvonult előtte, és kiáltotta: Az Úr, az Úr Isten, irgalmas és kegyelmes, hosszútűrő, bőséges nála az irgalmasság és az igazság, aki megtartja kegyelmét ezrek felé, megbocsátja a hamisságot, a vétket és a bűnt [ez tehát a kegyelem], és aki semmiképpen sem mentegeti vagy igazolja azt [ez pedig az igazságosság]...” (2Móz 34,6–7/a; KJV) Amikor az Úr elvonult előtte, és kiáltotta nevét, kijelentette, hogy az Úr tele van irgalommal és igazságossággal, olyannyira, hogy az irgalom és az igazságosság találkozik benne.

Amikor Isten megbocsát, nem a törvényt hozza le az ember szintjére, hanem irgalmában és hatalmában az embert emeli fel oda, ahol a törvény van. Ebben látható a különbség Isten megbocsátó hatalma és a földi kormányzatok között. Amikor Isten megbocsátja törvénye áthágását, az ember iránti igazságosságát nyilvánítja ki – amely maga az élet –, és felemeli az embert a törvény szintjére. Láthatod hát, hogy hatalmas különbség van Isten megbocsátása és az emberi kormányzatok törvénykezése között. Vagyis, amikor az Úr kijelen-

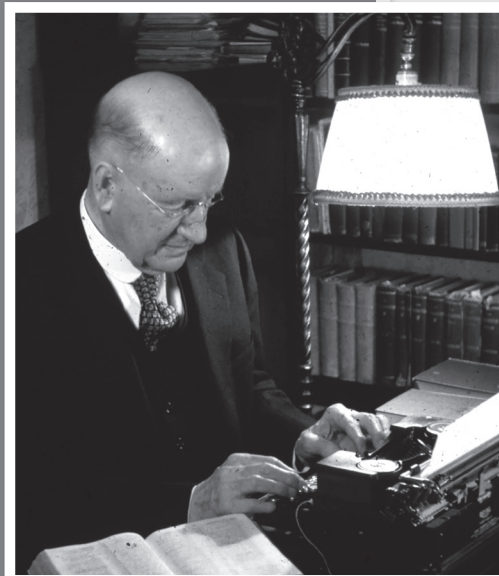

WILLIAM WARREN PRESCOTT (1855–1944) befolyásos közigazgatási tisztviselő, oktató és tudós volt. Szülei New Englandben a milleritákhoz tartoztak. Felsőfokú tanulmányait a Dartmouthban végezte, amely akkoriban az ország két egyetemének egyike. Egyetemi utolsó évében már latin és görög nyelvet tanított. 1877 és 1880 között két vermonti középiskolának is az igazgatója lett. Később a vermonti Montpelier-ben a *State Republican* újság tulajdonosa és szerkesztője, harmincéves korában pedig a Battle Creek College elnöke. Segített megalapítani a *Union College*-ot Lincolnban, Nebraskában, amelynek 1891-ben első elnöke lett. 1892 végén a washingtoni *Walla Walla College* elnöke is. Abban az évben három adventista főiskola elnöki tisztét töltötte be. Ausztráliában tartózkodása alatt segített megalapítani az *Avondale School for Christian Workers* (Avondale Keresztény Munkások Iskolája) nevű intézményt, amely ma *Avondale College* néven működik. 1901-ben a generálkonferencia alelnöke, a *Review & Herald Publishing* igazgatótanácsának elnöke és a *Review* szerkesztője lett. 1915-től 1937-es nyugdíjba vonulásáig a generálkonferencia titkáráként tevékenykedett.

Prescott elkötelezett vezető volt, akit Ellen White is támogatott, mert olyan hatalmas erejű prédikációkat tartott, amelyeket csak egy Isten áldá-

sával rendelkező ember képes. Magas termetű, erőteljes hangú férfiként az emberek a szó fizikai és átvitt értelmében is felnézhettek rá. Íme, egy példa arra, amit White testvérnő írt méltatásként Prescottról:

„Tudom, hogy amióta idejött, a Szentlélek kiáradt rá; ajkát az oltárról származó égő szén érintette meg. Ismerjük és meg tudjuk különböztetni az igaz Pásztor hangját. Az igazság úgy árad Isten e szolgájának ajkáról, ahogyan azt emberek még soha nem hallották; a hitetlenek elszápadnak, és azt mondják: Ez ihletett ember! Az emberek [az evangelizációkon, ha ő szól] nem sétálgatnak odakint, hanem azonnal bemennek a sátorba, és átszellemülten hallgatják.” (82. levél – Ellen White James Edson White-nak (a fiának), 1895. november 15.; forrás: <https://www.truthseeker.church/william-warren-prescott>)

ti Mózesnek az Úr nevét, lényegében azt jelenti ki, hogy az Úr tele van irgalommal és igazságszággal, ugyanakkor nem mentegeti a bűnt. Az Ő üdvterve igazságos tud lenni, anélkül, hogy jellemének egyetlen apró részletét feláldozná emiatt. És amikor Krisztus azt mondta: „kinyilatkoztattam a nevedet”, az Úr jellemét nyilatkoztatta ki nekik.

Figyeljük meg most, hogy mennyire tökéletes és teljes volt jellemének kinyilatkoztatása: „*Mert benne lakozik az istenség egész teljessége testi-leg.*” (Kol 2,9) Ezenfelül Jézus volt az egyetlen, aki teljes egészében bemutatthatta Isten jellemét a világnak. „*Mert tetszett az Atyának, hogy benne lakjon az egész teljesség.*” (Kol 1,19) Figyeljük meg továbbá a 2. fejezet 10. versét: „*És ti benne vagytok betel-*

HIT ÁLTALI MEGIGAZULÁS

jesedve.” További igeversek: „*Hogy beteljete Isten egész teljességéig*” (Ef 3,19); „*és az ő teljességéből vetünk mindnyáján...*” (Jn 1,16)

Továbblépve észrevehetjük, hogy a „teljesség” szó e helyeken ugyanaz a kifejezés, mint ami Máté evangéliumában, az 5,17 versben is szerepel, ahol Krisztus azt mondja: „*Nem azért jöttem, hogy megszüntessem [eltöröljem], hanem hogy betöltssem*” – azaz teljességgel benne éljek. Mit olvastunk önmagunkra nézve? „*Hogy benne teljeseek legyünk*” – teljesen „eltelve” vele, „teljesen betöltve”, vagy még másképpen megfogalmazva: hogy Ő „teljesen kitöltse a lényünket”. Ugyanez a szó szerepel Rm 8,3–4/a-ban is: „*Mert amire a törvény képtelen volt, mivel erőtlén volt a test miatt, az Isten tulajdon Fiát küldte el a bűnös test hasonlatosságában a bűn miatt, és kárhoztatta a bűnt a testben, hogy a törvény igazsága beteljesedjen bennünk...*” – azaz teljesen a lényünk része legyen.

Én tehát így látom ezt a kérdést: Amikor Krisztus eljött, már teljesen elhomályosult Isten törvényének eredeti értelme, leszállították azt saját szűk látókörű értelmezésük szintjére, így annak megtartása már csupán egy nehéz, külsődleges szolgálatból állt. Elveszett számukra annak szellemisége, lelkesége, ami azt jelentette volna, hogy összhangban éljenek Istennel, és olyan jellemmel rendelkezzenek, mint az övé. Ez volt Isten törvényének teljessége, de ők azzal, ahogyan arra tekintettek, a saját látásmódjuk szerinti korlátok közé szorították.

Krisztus azért jött, hogy kiteljesítse értelmét, és megmutassa, hogy a parancsolat rendkívül széles körű, és hogy a maga teljességében életet és igaz jellemet jelent. Amennyiben az Atyának

Munkácsy Mihály: *Tanulmány a Krisztus Pilátus előtt*
című alkotáshoz (1880)

tetszett, hogy benne (Krisztusban) lakozzon az egész teljesség, ugyanígy teljesen betölthette, teljessé tehetette benne a törvényt, és megmutathatta, hogy ennek eredményeképpen teljes harmóniában vele, az Ő jellemét tükrözi vissza. Krisztus olyannyira tökéletesen képviselte az Atyát, hogy amikor az egyik tanítvány odament hozzá, és azt mondta: „*Mutasd meg nekünk az Atyát!*”, azt mondhatta: „*Annyi ideje veletek vagyok, és mégsem ismeresz még engem, Fülöp? Aki engem látott, látta az Atyát is, hogyan mondd hát: Mutasd meg nekünk az Atyát?*” Ha tudta volna, hogy ki Jézus Krisztus, tudta volna azt is, hogy az Atya nyilvánult meg benne.

Most pedig térjünk vissza a „titok” kérdéséhez egy másik ige tanulmányozásával. A Korinthusi I. levél 2. fejezetének 7. és 8. versében ezt találjuk: „*Hanem Isten titokzatos bölcsességét hirdetjük, azt az elrejtett bölcsességet, amelyet Isten a világ teremtése előtt a mi dicsőségünkre rendelt.*” Már a teremtés előtt döntés született arról, ha az ember jellemében kudarcot vall, Krisztus közbelép, és saját életének feláldozásával helyreállítja őt, hogy újra Istenhez hasonlatossá lehessen. Ez tehát már a világ teremtése előtt eldöntött tény volt. A mi dicsőségünkre lett tehát elrendelve az isteni és az emberi ezen összekapcsolódása az üdvösség tervében, „*amelyet e világ fejedelmei közül senki sem ismert, mert ha ismerték volna, nem feszítették volna keresztre a dicsőség Urát*” (8. vers).

Ha tudták volna, ki Jézus Krisztus, ha felismerték volna az Ő emberi formájában az Atyát, az egész világegyetem Istenét, vajon fogják és keresztre feszítik őt? Dehogy! Nem ismerték fel, nem ismerték meg a titkot, nem tapasztalták meg, hogy az emberi testben maga Isten nyilatkozott meg. Ha ismerték volna Isten titkát, nem feszítették volna keresztre a dicsőség Urát, de mivel csak egy embert láttak benne, megölték. Nem tették volna meg, ha ismerték volna a titkot, azt a szándékot, hogy az istenség emberi alakba öltözzön. Péter pedig így szólt ennek okáról: „*Tudom, hogy tudatlanságból tettétek ezt.*”

Miért nem ismerték fel Őt? Mert elutasították Isten igéjét. Ha hittek volna Isten igéjének, felismerték volna Krisztust. Mindig Mózesről és a prófétákról beszéltek. Krisztus azt mondta nekik, hogy ha hisznek Mózesnek és a prófétáknak, akkor hinniük kell benne is. Komolyan ragaszkodtak Isten szavához, és azt gondolták, hogy értik is azt, de ha hittek volna Mózesnek és a prófétáknak, akkor felismerték volna Krisztust is, amint megjelent.

Nem ismerték az igazságot, hogy „a lelki dolgokat lelkileg kell megítélni”. Minden ezen múlik. „*Ha valaki cselekedni akarja az ő akaratát, meg kell ismernie a tanítást...*” (Jn 7,17) A revideált változat így szól: „*Ha valaki azt választja, hogy cselekedni akarja az ő akaratát...*” Aki meg akarja ismerni Isten akaratát, mert összhangba szeretne kerülni vele, annak Isten kinyilatkoztatja, mi az igazság. De azokra, akiket az ő Lelke nem tud formálni, sötétség száll, ahogyan e világ fejedelmeinek elméje is elsötétedett, mert nem hittek az Írásoknak.

Ahogy az isteni és az emberi egyesülése nyilvánvalóvá lett Krisztusban, úgy nyilvánult meg Isten igéjében is. A világ összes Bibliáját el lehetne égetni, de Isten igéje örökké megmarad, és ebben az élő szóban Isten Lelke lakozik.

Amikor Isten Krisztusban volt, istenségét szükségszerűen fátyol fedte, mert ha az a maga dicsőségében felragyogott volna, elpusztította volna a világot. Amikor pedig eljön az összes szent angyallal, azok, akik nem Megváltóként és Szabadítóként keresik Őt, hasonlóképpen fognak elpusztulni.

Így van az Isten igéjével is: az isteni az emberi nyelv formáját vette fel, hogy alkalmazkodjon megértési és befogadási képességünkhöz. Az Igében Isten hatalma van jelen. Ez „*az a beszéd, amelyet az evangélium által hirdetnek nektek*”, ez a mi üdvösségünk evangéliuma, az élő ige, amely „*élő és ható*”.

Fordította: Szigeti Gábor

A keresztények Isten képviselői

Isten szándéka az, hogy népe által kinyilatkoztassa országának alapelveit. Hogy életükben és jellemükben ezeket az elveket bemutathassák, Ő azt kívánja, hogy szakadjanak el a világ szokásaitól, elvárásaitól és gyakorlataitól. Közel akarja vonni őket Önmagához, hogy megismertesse velük akaratát. Isten ugyanazt a célt akarja elérni népe által ma, mint Izrael által, amikor kihozta őket Egyiptomból. Azáltal, hogy a világ meglátja az egyházában megnyilvánuló Isten jóságát, irgalmát, igazságosságát és szeretetét, képet kap Isten jelleméről. Amikor a hívők így szemléltetik Isten törvényét életükben, akkor még a világ is észreveszi azoknak felsőbbrendűségét, akik a föld minden népénél jobban szeretik, félik és szolgálják Istent. Az Úr szemmel tartja népének minden tagját. Mindegyikükkel megvan a maga terve. Célja az, hogy akik megtartják szent rendelkezéseit, különleges nép legyenek. A Mózes által ihletett szavak ugyanúgy vonatkoznak Isten népére ma, mint a régi Izraelre: „Mert az Úrnak, a te Istenednek szent népe vagy te; téged választott az Úr, a te Istened, hogy saját népe légy neki minden nép közül e föld színén.” (5Móz 7,6)

A krisztusi jellem formálódása

Krisztus vallása sohasem alacsonyítja le elfogadóját, sohasem teszi őt durva, nyers, udvariatlan, önhitt, szenvedélyes vagy keményszívű emberre. Ellenkezőleg: finomítja ízlését, megszenteli az ítélőképességét, megtisztítja és megnemesíti gondolatait, és foglyul ejti azokat Krisztusnak. Isten eszményképe gyermekei számára magasabb, mint amit a legmagasztosabb emberi gondolat elérhet. Szent törvényében Isten az Ő jellemének a lenyomatát adta. A keresztény jellem ideálja a Krisztushoz való hasonlóság. A folyamatos fejlődés útja nyitva áll előttünk.

Van egy cél, amelyet el kell érünk, egy meghatározott színvonalra kell eljutnunk, ami magában foglalja mindazt, ami tiszta, jó, nemes és magasztos. Folytonos törekvéssel kell előre és felfelé haladnunk a tökéletes jellem elsajátítására. Egyénenként azzá leszünk földi életünkben és az örökkévalóságban, amivé szokásaink tesznek bennünket. Azok élete, akik helyes szokásokat alakítanak ki és hűségesen teljesítik kötelességüket olyan lesz, mint a fénylő világosság, amely ragyogó fénysugarakat áraszt mások ösvényére. Ha azonban a hűtlenség szokásait ápoljuk, és engedjük, hogy megerősödjön bennünk a lanyhaság, a restség és a hanyagság, akkor földi életünk távlataira az éjjeli sötétségnél is sötétebb felhő ereszkedik, ami kizár bennünket az eljövendő örök életből. Boldog az, aki figyel az örök élet Igéjére, mert így eljut minden igazságra az „igazság Lelkének” vezetésével. A világ nem fogja szeretni, tisztelni és dicsérni, de a menny szemében értékes lesz. „Lássátok mily nagy szeretetet adott nekünk az Atya, hogy Isten fiainak neveztetünk! A világ azért nem ismer minket, mert nem ismerte meg Őt.” (1Jn 3,1) (...)

Krisztus megvallása vagy megtagadása

Társasági életünkben, a családban vagy bármely kapcsolatunkban, legyen az szűk vagy széles körű, sokféle módon megvallhatjuk vagy megtagadhatjuk Urunkat. Megtagadhatjuk Őt szavainkkal, amikor rosszat beszélünk másokról, ha balga beszéddel, könnyelmű tréfálgozással, hiábavaló, báránytalan szavakkal élünk, vagy ha kitérő válaszokat adunk, az igazsággal ellentétesen beszélünk. Szavaink elárulhatják, hogy Krisztus nem él bennünk. Jellemünkkel is megtagadhatjuk Őt, amikor szeretjük a kényelmet, kerüljük az élet kötelességeit és terheit, amelyeket valakinek hordoz-

nia kell helyettünk, ha mi nem hordozzuk azokat. Megtagadhatjuk Őt kihívó ruházkodásunkkal, a világhoz való alkalmazkodással vagy udvariatlan magaviseletünkkel. Akkor is, ha ragaszkodunk saját véleményünkhöz, ha igyekszünk igazolni magunkat, és megengedjük, hogy gondolatainkat szerelembeteg érzelmesség uralja, s az, hogy feltételezett nehéz sorsunkon és megpróbáltatásainkon rágódjunk.

Senki sem vallhatja meg Krisztust a világ előtt, ha nem él benne Krisztus lelke és szellemi-

sége. Nem közvetíthetjük másoknak azt, amivel önmagunk sem rendelkezünk. Beszélgetésünk és magatartásunk legyen valóságos és látható kifejezése a bennünk lakozó kegyelemnek és igazságnak. Ha szívünk megszentelődött, engedelmes és alázatos, annak gyümölcsei külsőleg is láthatóak lesznek, és így a leghatékonyabb módon vallhatjuk meg Krisztust.

Az idézetek forrása: Ellen G. White: *Tanácsok a gyülekezetnek*. Részletek a 11. fejezetből.

KERESZTSÉGEK

Örömmel adjuk tudtul, hogy a nyár folyamán és szeptemberben többen is megkeresztelkedtek. Szeretettel köszöntjük őket közösségünkben, és Isten gazdag áldását kívánjuk életükre és munkájukra!

Zugliget – 2025. június 1.

Erdélyi József (Debrecen)

Erdélyiné Oláh Zsófia (Debrecen)

Komonczy Edina (Biatorbágy)

Rostás Jenő Attila (Aradi utca)

Rostásné Dányi Jolán (Aradi utca)

Sipos Ede Dániel (Kecskemét)

Balatonszárszó – 2025. július 14.

Hédervári Anita Dorottya (Biatorbágy)

Nyíregyháza – 2025. szeptember 20.

Nagy Mária (Nyíregyháza)

„Mert a hegyek eltávoznak, és a halmok megrendülnek, de az én irgalmasságom téled el nem távozik, és békességem szövetsége meg nem rendül, így szól könyörülő Urad.” (Ésa 54,10)

A népszerűség és a megerősítések vonzerejének problematikája

(Megjelent az *Adventist Today* magazinban, 2025. szeptember 16-án)

Az írás szerzője *Tyler Kraft*, a kaliforniai Hayward Hetednapos Adventista Gyülekezet lelkipásztora. A *Pacific Union College*-ot és az *Adventista Teológiai Szemináriumot* is elvégezte, emellett az *Andrews Egyetem* szervezeti vezetés szakán doktori fokozatot szerzett. Felesége *Crystal*, akivel együtt örömmel szolgálják Jézust. Hamarosan megjelenő könyvének címe: *The Strength of Samson* (Sámson ereje).

A Charlie Kirk¹ elleni szörnyű gyilkosságot követően egy potenciálisan problémás dolog jelent meg a hetednapos adventista közösségi oldalak hírfolyamában. Nem az ő szentségéről vagy gonoszágáról folyó vitákra gondolok itt, bár azokból is

1 Charles James Kirk amerikai konzervatív politikai aktivista, író és médiaszemélyiség volt, a keresztény jobboldal egyik szószólója. Bill Montgomeryvel közösen 2012-ben megalapította a Turning Point USA-t (TPUSA), magyarul a „Fordulópont” nevű szervezetet, amelynek Kirk ügyvezető igazgatója volt. 2025. szeptember 10-én, amikor egy egyetemi campusban vitát vezetett, egy merénylet meggyilkolta.

akadt bőven. Ami aggasztó volt számomra, az a számos bejegyzés, amelyekben azt ünnepelték, hogy Kirk hetednapos szombatot tartó volt. Fél tucat egyháztag küldött nekem nagy lelkesedéssel linkeket olyan videókhoz, amelyeken Kirk a szombatot népszerűsítette.

Miközben ezek terjedését néztem, igen kényelmetlenül éreztem magam. Eszembe jutott, mi történt néhány évvel ezelőtt, amikor az adventisták sietve osztották meg Joel Osteen² megjegyzéseit arról, hogy a keresztények kerüljék a sertéshúst. Sőt, nem tudtam nem arra gondolni, hogy a német adventisták hogyan találtak megerősítést egykor Hitler hús-, alkohol- és dohánymentes életmódjában.

Szeretnék világos lenni: nem próbálom összekapcsolni ezeknek az embereknek az ideológiáit. Csak azt mondom, hogy mindegyikük esetében egy-egy példát látunk arra, amikor viszonylag népszerűtlen hitelveink és gyakorlatunk megerősítésére irányuló vágyunk elvakít minket a nagyobb összefüggések meglátására. Ezzel pedig ártottunk már néha tanúságtételünknek.

A „halo effektus”

Ahhoz, hogy megértsük, miért esünk újra és újra ebbe a csapdába, először meg kell vizsgálnunk az ilyenkor működő pszichológiai erőket. Hetednapos adventistaként számos olyan hiteltet vallunk,

2 Joel Scott Osteen amerikai lelkész, televíziós evangélista, üzletember, író Houstonban (Texas, Egyesült Államok) él. A heti televíziós szolgálatairól és számos bestsellerré lett könyvéről ismert Osteen a jóléti teológiával és a Hit Szava mozgalommal kapcsolatban álló egyik legismertebb személyiség.

amelyek a mainstream³ kereszténységtől eltérővé tesznek minket.

A hetednapi szombat megtartása, a próféciaák értelmezése és egészségügyi üzenetünk miatt is gyakran teológiailag kívülállónak érezzük magunkat. Ez az elszigeteltség „megerősítés, igazolás iránti éhséget” kelt bennünk – egy mély sóvárgást, hogy visszajelzést kapjunk a tekintetben, nem vagyunk egyedül a meggyőződésünkkel. Amikor Charlie Kirk nyilvánosan népszerűsítette a szombat péntek napnyugtától szombat napnyugtáig tartó megtartását, az erőteljesen hozta elő ezt a megerősítő reflexet. Itt egy befolyásos politikai kommentátor, aki hatalmas platformján támogatja egyik alapvető hitelvünket! – A pszichológiai hatás azonnali és mámorító volt: „Nem vagyok örült – egy befolyásos személy egyetért velem!”

Ez az elismerésérzet még erőteljesebbé válik a pszichológusok által „halo effektusnak”⁴ ne-

vezett jelenség miatt. Amikor egy közszereplő – akár egy el-
lentmondásos személyiség is –
lenyűgöz minket, vagy vonzó-
nak találjuk valamiért, hajla-
mosak vagyunk még inkább
hitelességet tulajdonítani neki.
Kirk politikai befolyása jelen-
tősegteljesebbnek tüntette fel
a szombat megtartását, mintha
ugyanazt egy ismeretlen sze-
mély támogatta volna.

A „törzs” tagjaként

Az emberek közösségre terem-
tetek, és hogy tartozzanak va-
lahová. Amikor egy-egy híres
ember akár csak egy olyan teo-

lógiai álláspontot is megoszt, amivel mi egyetér-
tünk, a „törzsi átfedés” érzését éljük át. Ez csök-
kenti azt az érzetet, hogy egyedül állunk, szem-
ben a világgal. Azt gondoljuk: „Lehet, hogy nem
mindenben értünk egyet, de legalább egy csapat-
ban vagyunk ezen a téren.” Ez veszélyes, hamis
rokonszenvet teremthet, ami oda vezethet, hogy
alapvető nézeteltéréseket hagyunk figyelmen kí-
vül, vagy elbogatellizáljuk azokat.

Sok adventista reméli, hogy egy ilyen részleges
egyetértés hídként szolgálhat a szélesebb körű be-
folyáshoz. A gondolatmenet a következő: „Ha ez
a személy hisz ebben a dologban, talán ez arra ösz-
tönzi majd a követőit, hogy elfogadják ezt az igazsá-
got, és azzal minket is.” Bár az evangelizációnak ez
a fajta optimista felfogása csodálatra méltó, mégis
oda vezethet, hogy általa azonosulunk a befolyá-
soló személlyel, még akkor is, ha az illetőnek nem
áll szándékában azonosulni velünk.

A teológiai meggyőződés szorosan kapcsoló-
dik személyes és lelki identitásunkhoz. Amikor

3 A *mainstream* kifejezés jelentése magyarul: főáramlat, fősodor. Olyan irányzatot, gondolkodásmódot vagy jelenséget jelöl, ame-
lyet a társadalom többsége elfogad, követ és támogat.

4 A *halo effect* (*halo effektus* – holdudvarhatás, glóriahatás) egy
olyan kognitív torzítás, amikor egy benyomás valamely személy-

ről, tárgyról vagy dologról befolyásolja a vele kapcsolatos érzé-
seinket, gondolatainkat, és így az adott dologról alkotott teljes
ítéletünket.

evangéliumot az anyagi sikerhez vezető receptté teszi, ahelyett, hogy áldozatos szolgálatra hívna. Ez pedig közvetlenül ellentmond Jézus tanításainak a gazdagság veszélyeiről, az igazságért szenvedők áldott voltáról, valamint arról, hogy vegyük fel keresztünket, s úgy kövessük Őt. Azáltal, hogy Osteen étrenddel kapcsolatos kijelentéseit dicsértük, anélkül, hogy problémás teológiájára reagáltunk volna, vegyes üzenetet küldtünk arról, hogy mi valójában miben hiszünk. A Biblia egyszerűségéről és szolgálatról szóló tanításait követjük-e, vagy támogatjuk a jóléti evangéliumot, amíg az a tiszta

egy neves személyiség visszhangozza meggyőződésünket, az nemcsak magát az elképzelésünket erősíti meg, hanem azt is, hogy kik vagyunk Istenhez és a világhoz való viszonyunkban. Kirk szombattartása nemcsak a szombat igazságát igazolta, hanem minket mint szombattartókat is. Osteen sertéshúsmellőzése nemcsak a lévitai étkezési törvényeket fogadta el normaként, hanem minket mint tisztahús-evőket is elfogadottá tett. Az, hogy Hitler elutasította az alkoholt, nemcsak mértékletességi üzenetünket legitimálta, hanem a német adventistákat is igazolta mint antialkoholistákat.

Amikor a politika és a prófécia ütközik

Amikor Osteen arról beszélt, hogy a keresztények kerüljék a sertéshúst, az adventisták sietve osztották meg és ünnepezték szavait. Ám ezzel hallgatólagosan támogattunk valakit, akinek az alapvető üzenete ellentmond a gazdagságról, a szenvedésről és a keresztény tanítványság természetéről szóló alapvető bibliai elveknek. Ez a teológia az

és tisztátalan ételekkel kapcsolatos helyes nézettel párosul.

Charlie Kirk esete azért is tanulságos, mert a vallásgyakorlás és a politikai ideológia metszéspontját érinti. Igen, Kirk betartotta a hetednapi szombatot, ami összhangban áll a teremtről, a negyedik parancsolatról, valamint Jézus gyakorlatáról alkotott megértésünkkel. De Kirk a keresztény nacionalizmus kiemelkedő szószólója is volt, egy olyan mozgalomé, amely az amerikai politikai identitást a keresztény hittel igyekszik egyesíteni, oly módon, hogy az gyakran ellentmond az egyház és az állam szétválasztásának az adventisták által történelmileg képviselt elvével. Kirk emellett vitatott kijelentéseket tett faji és nemi kérdésekben, amelyek alapvetően ellentétben állnak az emberi méltóság és egyenlőség bibliai elveivel. Politikai módszerei megosztó retorikát tartalmaztak, ami ellentmond a keresztények béketeremtő és hídépítő szerepére való felhívásnak.

Az, ha úgy ünnepeljük szombattartását, hogy mindeközben figyelmen kívül hagyjuk ezeket az

elveinkkel ellentétes álláspontokat, teológiai értelemben egyfajta szelektív, „csemegéző” megközelítés lesz, amely aláássa a hitelességünket.

Problémás szövetségkötések

Amikor nyilvánosan szimpatizálunk vitatott személyiségekkel csak azért, mert teológiai nézeteink részben egyeznek, jelentős kárt okozunk üzenetünknek és küldetésünknek.

Először is, legitimitást kölcsönzünk ezzel mások nézeteinek. Amikor az adventisták ünneplik Osteen sertéshúsfogyasztástól való tartózkodását, anélkül, hogy egyértelműen elhatárolódnánk a jóléti evangélium üzenetétől, a külső megfigyelők jogosan jutnak arra a következtetésre, hogy mi „az egész csomagot” támogatjuk. A problémás szempontokkal kapcsolatos hallgatásunk hallgatólagos jóváhagyássá válik.

Másodszor, ezzel kockáztatjuk, hogy aláássuk saját prófétai hangunk hitelét. A hetednapos adventisták történelmileg kiálltak a vallásszabadság, a társadalmi igazságosság, illetve az egyház és az állam szétválasztása mellett. Amikor olyan személyiségeket pártolunk, akik ellenzik ezeket az elveket, elhomályosítjuk üzenetünket, és identitásunk kérdése zavarossá válik. Hogyan tudunk hitelesen kiállni a vallásszabadság mellett, ha közben a keresztény nacionalizmust ünnepeljük?

Hogyan tudunk prédikálni Isten minden ember iránti szeretetéről, miközben figyelmen kívül hagyjuk azoknak a személyeknek a megosztó retorikáját, akiket a szövetségünknek tartunk?

Harmadszor, rontjuk evangelizációnk hatékonyságát. Azok a nem adventisták, akiket egyébként vonzana üzenetünk, következtetlenségünket látva arra a következtetésre juthatnak, hogy vagy képmutatók vagyunk, vagy hitünkünk hiányzik az az erkölcsi világosság, amelyről azt állítjuk, rendelkezünk vele. Miért akarna valaki csatlakozni egy olyan egyházhoz, amely nem tud különbséget tenni a részleges és a teljes igazság között?

A megkülönböztetés keretrendszere

Hogyan reagálunk akkor, amikor közszereplők olyan egyéni meggyőződéseket vallanak, amelyek összhangban állnak teológiánkkal? Javaslok egy olyan keretrendszert a hiteles megkülönböztetéshez, amely elkerüli mind a cinikus elutasítást, mind a naiv elfogadást.

Először is, el kell ismernünk az igazságot, bárhol is találjuk meg, anélkül, hogy a részleges igazságot összekevernénk a teljes egyetértéssel. Lehet ezt mondani: „Hálásak vagyunk, ha valaki felismeri a szombat megtartásának fontosságát”, miközben egyértelműen kijelentjük: „ugyanakkor nem tudjuk támogatni azokat a nézeteket, amelyek ellentmondanak a bibliai elveknek az emberi méltóság és a társadalmi igazságosság tekintetében”.

Másodszor, meg kell őriznünk prófétai függetlenségünket. Mindenekelőtt Krisztusnak és az Ő királyságának fogadtunk hűséget, nem pedig valamely politikai mozgalomnak vagy közszereplőnek. Ez azt jelenti, hogy hajlandónak kell lennünk kritizálni még azokat is, akik osztják ugyan néhány hitpontunkat, de olyan álláspontot képviselnek, amely ellentmond az evangéliumnak.

Harmadszor, nem szabad elfelejtenünk, hogy tanúságtételünk átfogó jellegű, nem pedig szétválasztható. Nem választhatjuk el teológiánkat etiki

kai elveinktől, hitünket viselkedésünktől. Amikor olyan emberekkel fogunk össze, akiknek általános tanúságtétele ellentmond a keresztény elveknek, azzal saját tanúságtételünket is veszélybe sodorjuk.

Integritás¹ és polarizáció²

Nagyon megosztott korunkban érthető a kísértés, hogy bárhol szövetségeseket keressünk és találjunk. Valóban nehéz egyedül kiállnunk a népszerűtlen igazságok mellett, és a váratlan forrásokból érkező megerősítés úgy hathat, mint a friss levegő. De ellent kell állnunk a késztetésnek, hogy bárkit befogadjunk, aki a legkisebb teológiai csontot is elénk dobja. Nem az az elhívásunk, hogy kulturális csatákat nyerjünk vagy befolyásos támogatókat gyűjtsünk. Arra hívtunk el, hogy Isten teljes útmutatása mellett hűségesen tanúskodjunk, hogy minden kapcsolatunkban Krisztus jellemét mutassuk be, és hogy másoknak a földi hatalmak helyett a mennyek országára mutassunk.

Ez nem azt jelenti, hogy állandóan kritikus hozzáállást kellene tanúsítanunk, vagy meg kellene tagadnunk egy bizonyos igazság elismerését, bárhol is találjunk rá. De azt igen, hogy meg kell őriznünk az integritásunkat, hogy különbséget tudjunk tenni az igazság elismerése és az azt képviselők feltétlen támogatása, a közös elvek felletti öröm és az azokat elismerő emberek felemelése között.

Amikor megkérdőjelezhető elveket valló emberekkel állunk össze, hogy csak egy pillanatnyi megerősítést is nyerjünk ezáltal, kárt okozunk az általunk képviselt üzenetnek, és legitimitást kölcsönözünk az ő nézeteiknek. Tanúságtételünk túl értékes, hivatásunk túl szent, felelősségünk túl nagy ahhoz, hogy a részleges megerősítés oltárán feláldozzuk mindezt.

1 Az integritás szó leginkább becsületességet, erkölcsi feddhetetlenséget, valamint egy dolog eredeti teljességét, sérthetetlenségét jelenti.

2 A polarizáció a „pólus” szóból ered, és két ellentétes végpont vagy csoport kialakulását, elkülönülését jelenti.

Az igazságnak nincs szüksége ellentmondásos személyiségek támogatására ahhoz, hogy igaz maradjon. A szombat nem lesz érvényesebb attól, hogy Charlie Kirk betartotta, és a bibliai étkezési elvek sem lesznek hitelesebbek attól, hogy Joel Osteen támogatta őket. Isten igazsága önmagában megáll, a Szentírás igazolja, és a Szentlélek erősíti meg azt, nem pedig a tévedhető emberek jóváhagyása. Bölcs dolog, hát ha nem egyes közszereplők elismerésétől függünk, hanem annak az Egyetlennek az örök jóváhagyásában találunk rá megerősítésünkre, akinek az igazságát hirdetni hivatottak vagyunk. Legyünk mi olyan feddhetetlen emberek, hogy ez másokat is a reménység-

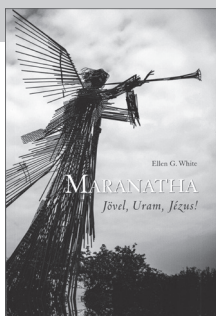
günk forrása iránti érdeklődésre késztesse, ahelyett, hogy olyanok lennénk, akik annyira kétségbeesetten vágnak a megerősítésre, hogy akár átmeneti megerősítésért cserébe kompromisszumot kötnek tanúságtételünkkel kapcsolatban.

A világnak szüksége van arra a különleges üzenetre, amelyet a hetednapos adventisták hivatottak vele megosztani. Ne gyengítsük ezt az üzenetet, és ne rontsuk meg ezt a tanúbizonyságot azzal, hogy olyan embereket támogatunk, akiknek általános hitvallása ellentmond azoknak az igazságoknak, amelyeket mi a legfontosabbnak tartunk.

Fordította: Udvarhelyi Valéria

A BIK KIADÓ KÖNYVAJÁNLATA

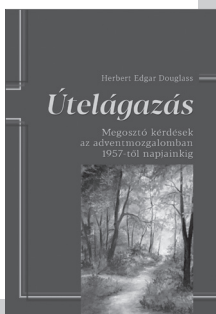
Ismét kapható kiadványok!

MARANATHA

A Megváltó hűséges követői minden korban az Úr eljövetelét várták. Az Ellen G. White írásaiból mindennapi áhítatok formájában összeállított idézetgyűjtemény ezt a boldog reménységet állítja eléink.

(155×234 mm, 416 oldal) **Ára: 3000 Ft**

Herbert Douglass ÚTELÁGAZÁS

Különös aktualitása van napjainkban ennek a könyvnek, amikor az alapvető bibliai tanítások kerülnek támadás alá, és a tévtanítások újabb formái jelennek meg.

(140×200 mm, 174 oldal) **Ára: 1700 Ft**

A kötetek megrendelhetők
honlapunkon:

WWW.BIKKIADO.HU

Egyéb elérhetőségeink:
megrendeles@bikkiado.hu
tel. 06-20/379-6020

www.bikkiado.hu

BESZÁMOLÓ A GENERÁLKONFERENCIA 62. ÜLÉSSZAKÁRÓL

(St. Louis, USA – 2025. július 3-12.)

Bevezető

Egy tíznapos generálkonferenciáról nem könnyű beszámolót írni. Mivel személyes részvételre nem volt lehetőségünk, csak az elérhető forrásokra hagyatkozhattam, amelyeknek mennyisége hatalmas: mintegy százórányi videóanyag az interneten, mintegy hétszáz oldalnyi beszámoló, amelyet az *Adventist Review* készített és jelentetett meg különszámok formájában (az internetről letölthető). Emellett számos adventista hírportál készített napi összefoglalókat is. Ezek áttekintésére csak részben volt lehetőségem, de ezzel együtt igyekszem átfogó képet adni erről a találkozóról.

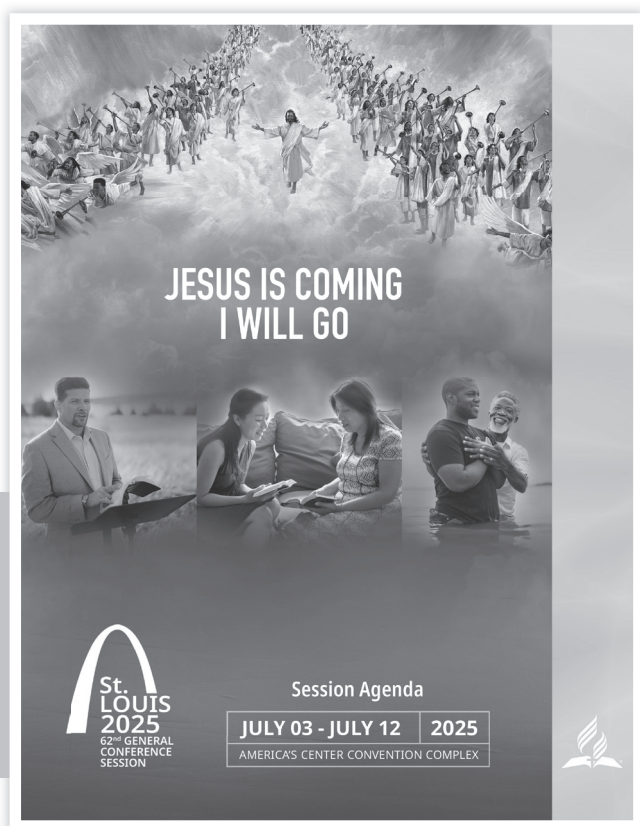
Néhány adat és tény

Az első adventista generálkonferenciát (rövidítve GK-t) 1863-ban tartották. E találkozót kezdetben évente megszervezték, 1970-től ötévente tartják. A mostani a 62. ilyen volt, amelynek a Mis-

souri államban található St. Louis szolgált helyszíneként.¹ A mostani találkozó mottója így hangzott: *Jézus jön, én elmegyek!* A küldöttek száma 2804 volt, amelyből a szabályzat szerint egyharmaduknak kell jelen lenni a szavazóképeség eléréséhez.² A szabályzat előírja, hogy a küldöttek 50 százaléka laikus tag, lelkész, vén és egyéb vezetőségen kívüli alkalmazott (non administrative employees) legyen. A generálkonferencia fő feladatai: tisztségviselőválasztás, az egyházi szabályzat és a gyülekezeti kézikönyv módosítása, alapvető hitelvek szükség szerinti felülvizsgálata. Minden generálkonferenciának része a különböző divíziókból érkező jelentések meghallgatása. Jelenleg tizenhárom divízió van.

1 Az előző generálkonferenciának is ez a város volt a helyszíne. Ezt eredetileg 2020-ra tervezték, de a Covid-járvány miatt kétszer is el kellett halasztani, végül 2022-ben tartották meg, hibrid formában (online és személyes részvételre egyaránt lehetőség volt). Akkor 1867 küldöttet regisztráltak.

2 Az egyes divíziók súlyát jelzi, hogy csak a közép-amerikai és a dél-amerikai divízió küldötteinek együttes létszáma elérte a 733-at.

JÚLIUS 3., CSÜTÖRTÖK ■ A generálkonferencia első ülése hivatalosan 14 órakor kezdődött az ekkor szokásos köszöntésekkel, illetve a technikai kérdések megtárgyalásával és a következő bizottságok felállításával: levezető bizottság, állandó bizottság, jelölőbizottság. A jelölőbizottság létszáma 277 fő volt, elnöke John Wesley Taylor, az Andrews Egyetem jelenlegi elnöke lett. A tagok névsorát olvasva a következő nevek voltak ismerősek: Mark Finley (korábbi GK-i titkár), Ócsai Tamás, Zelimir Stanic (a Délkelet-európai Unió titkára).

A generálkonferenciák elején kerül sor a főtisztviselők beszámolóira is (elnöki, titkári, kincstárnoki beszámolók). Ezek közül az első Ted Wilson elnöki beszámolója volt, amely e nap estéjén 19 órakor kezdődött. Ebben többek között kitért a Total Member Involvement (rövidítve TMI, magyarul: teljes tagbevonás) eredményeire, az egészségügyi munka előrehaladására, az adventista is-

kolahálózat, illetve a teológiai kutatómunka és a kommunikáció kérdéseire. Beszédében Ellen G. White könyveinek a fordítására is ösztönzött.

JÚLIUS 4., PÉNTEK ■ E naptól kezdve John Bradshaw, az *It is Written*³ evangelizációs társaság előadója tartotta a reggeli áhítatokat. Ezek az alkalmak egyes vélemények szerint az egész GK legkiemelkedőbb eseményei voltak. Az utolsó rész volt a legátütőbb erejű, amelyben hivatkozott az egykori Robert Pierson generálkonferenciai elnök 1978-as, nyugdíjba vonulásakor tartott beszédére. Hangsúlyozta, hogy több prédikációra lenne szükség olyan témákban, mint például a közbenjáró nélküli állapot a kegyelmi idő lejártá után. (Ez különösen érdekes azon a háttérén, hogy a végidő „klasszikus” adventista tanításait sokan megkérdőjelezzik teológus körökben.)

A délelőtti második ülés a generálkonferencia programjának elfogadásával kezdődött. Szintén ekkor titkári és kincstárnoki beszámolók is elhangzottak. Erton C. Köhler, aki 2021 óta tölti be a titkári pozíciót, a következőket mondta el:

– Az egyház tagsága 2024 végén összesen 23 685 110 fő, a gyülekezetek száma 104 000, a szóránycsoportoké 78 000 volt. Mindez 3%-os növekedést jelent az elmúlt három évre visszavetítve. Összehasonlításként emlékeztetett, hogy 1863-ban a közösség 3500 taggal, 125 gyülekezettel indult. Elmondta azt is, hogy az egyház 2 587 829 tagot veszített az elmúlt három év során elhalálozás vagy a közösségtől való eltávolodás miatt. Az alkalmazottak száma mintegy 350 000, akik a 970 adminisztratív egység (divízió- és unióközpontok, intézmények) valamelyikében dolgoznak.

– A misszió kapcsán kifejtette, hogy annak az ún. 10/40-es ablakra kellene koncentrálnia. Ez a terület a keleti félteke 10. és 40. szélességi foka között helyezkedik el (Nyugat-Afrikától Kelet-Ázsiáig), ahol mintegy 4 milliárd ember él. Itt a keresztények aránya nagyon alacsony, ezért jel-

³ Az *It is Written* 1956-ban jött létre, első elnöke a nálunk is ismert George Vandeman volt.

A fenti képen: A konferencia nyitónapján Ted Wilson elmondja elnöki beszámolóját.
Lent: A generálkonferencia újonnan megválasztott elnöke, Erton Köhler

lemző, hogy más egyházak is ezt tekintik legfőbb misszióterületüknek. Az evangelizáció két területét említette még: a „városi ablakot” (vagyis a városlakók elérendő tömegeit) és a „posztkeresztény (kereszténység utáni) ablakot”, amellyel a vallássosságból kiábrándult, ezért nehezen elérhető embertömegekre utalt.

– Ebből fakadóan az egyház anyagi javait a misszióra kellene összpontosítani. A GK alkalmazásában jelenleg 628 főállású misszionárius dol-

gozik, nyolcvannyolc országban. Az Adventista Világmisszió Intézet feladata a misszionáriusok képzése. A tanítvánnyá képzést meg kell erősíteni, mert főleg ebből fakad, hogy a tagságot nem tudják megtartani.

– Felidézte a múltból az önfeláldozás egyik szép példáját is: John N. Andrews felesége elvesztése és kétéves generálkonferenciai elnöksége után, 1874-ben érkezett Európába misszionáriusként, két gyermekével együtt. Először Angliába, majd Svájcba költözött. Mary nevű lánya sajnos meghalt egy michigani hazalátogatás alkalmával. Ezután mégis visszatért Svájcba, azonban a korábbi időszak megpróbáltatásai és a tébécé legyengítették szervezetét, így ötvennégy évesen távozott az élők sorából.

– A misszionáriusi munka veszélyeit Gary és Bob Roberts történetével szemléltette. Garry Pápua Új-Guineában volt missziós pilóta, apját helyettesítve, aki korábban halt meg repülőgép-szerencsétlenségben. Garry először maláriában elvesztette négyéves kisfiát, majd maga is repülőszerencsétlenségben hunyt el, mindössze negyvenhét évesen.

Ezután következett a kincstárnoki beszámoló, amelyben Paul Douglass az idők jelei kapcsán azt a következtetést vonta le, hogy ilyen időkben nem kevesebb, hanem még erősebb szervezetszükség van. 2025-ben az előző öt éves időszakra vetítve a tizedbevétel 14 milliárd dollár volt, ami 16 %-os növekedés az előző öt éves időszakhoz képest. Ebből 44,2% az Észak-amerikai Divízióból származott. „Lelki csodának” nevezte azt, hogy

a helyi gyülekezetekből hetente 86 millió dollár folyik be. Az ötéves periódus végén a GK pénztára 165 millió dollárral rendelkezik, ezért a pénzügyi helyzetet „stabilnak” nevezte. Kitért még a „digitális korszak” kihívásaira: szerinte az egyháznak „digitális stratégiát” kell kidolgoznia a misszió elősegítése céljából. Ezzel összhangban a GK már most is a költségvetés 10%-át médiára és kiadványokra tölti.

E nap délutánján került sor a harmadik ülésre, itt először a kincstárnoki beszámolót fogadták el. Közben érkezett meg a jelölőbizottság jelentése: mindenki meglepetésére Erton Köhlert, a jelenlegi titkárt jelölték a generálkonferencia elnökének. A szavazást azonnal megtartották: az 1909 jelen levő küldöttből 1721 igennel, 188 nemmel voksolt.

Köhler szemmel láthatóan megilletődve reagált a fejleményekre: „Senki sincs felkészülve erre a pillanatra. Nincs szavam.” Később így nyilatkozott: „Nincs idő a széthúzásra. Misszióinkat akkor tudjuk elvégezni, ha összetartunk. Az Úrtól kaptunk elhívást, hogy együtt haladjunk... Minden véleményt értékelünk, mert egy családot alkotunk.”

Az elnökjelölés háttere később vált csak ismertté, a *Spectrum* című folyóirat beszámolója révén. A 277 tagú jelölőbizottság ülésére egy külön erre a célra kijelölt teremben került sor. A lehetséges elnökjelöltek között szerepelt Paul Douglass (jelenlegi kincstárnok), Arthur Steele (kazah származású jelenlegi GK-alelnök), ifj. Robert Folkenberg (az egykori GK-elnök Robert S. Folkenberg fia), Daniel Duda (a Transzeurópai Divízió elnöke) és Pardon Mwansa (Ruandában élő egyházi tisztviselő, tanár). Egyes tagok Wilson nevét skandálták a teremben. Az elnökjelölt kiválasztása két fordulóban történt. Az első fordulóban Wilson és Köhler kapták a legtöbb szavazatot (mindketten száznál kevesebbet), ezért ők jutottak tovább a második fordulóba. Ekkor a bizottság tagjai közül 104-en támogatták Wilson jelölését, Köhler viszont 170 szavazatot kapott, így az utóbbit jelölték elnöknek.

Itt érdemes néhány szót ejtenünk az új elnökről. Köhler brazil származású, de német felmenőkkel is rendelkező lelkész. Jelenleg ötvenhat éves, apja is lelkész volt, ő maga először São Paulóban szolgált. Először a Dél-amerikai Divízió ifjúsági vezetője volt, majd 2007-ben, harmincnyolc évesen lett a divízió elnöke. Műholdas, illetve kábeltévés evangelizációban elért eredményei miatt szélesebb körben ismertté vált. 2021-től választották meg a GK titkáráként, ezután Ted Wilson mellett dolgozott. Érdekesség, hogy 1922 óta nem volt arra példa, hogy GK-titkárt elnökké választottak volna. Ő volt a negyedik olyan elnök, aki nem az USA-ban született.

Köhler elnökké választása nagy visszhangot váltott ki adventista körökben, számos vélemény, nyilatkozat látott napvilágot ezzel kapcsolatban. Alább ezek közül csak néhányat közlünk:

– „Változás a stílusban, de nem a tartalomban. Friss, több nyelvet beszélő, nyitott, van humora, közvetlen, hajlandó szóba állni azokkal, akiket eddig mellőztek. Kérdés, hogy hoz-e valódi változást.” (*Adventist Today*)

– „Karrierje és teológiai irányultsága a Wilson-adminisztrációval való folytonosságra utal, ugyanakkor a változás utáni igényt is jelzi az egyházban.” (*Spectrum*)

– „Ted Wilson volt az egyház ajtónállója, aki az adventista identitást védelmezte.”

– „Ted Wilson távozása olyan, mint a friss szelő érkezése, bár senki nem tudja, hogy ez meddig fog tartani.”

JÚLIUS 5., SZOMBAT ■ A találkozó első szombatján a bevett gyakorlat szerint az újonnan megválasztott Erton Köhler tartott igehirdetést „Bátorság a misszióban” címmel. Ennek fő témája Bibliában gyökerező identitásunk volt. Íme, a prédikáció egyik jellegzetes mondata: „A Könyvet hirdetjük, a Könyvet tanítjuk, Isten kegyelméből a Könyv szerint élünk.” Kitért a misszió fontosságára is, Máté evangéliumából Jézus misszióparancsát idézve.

JÚLIUS 6., VASÁRNAP ■ A 4. és 5. ülés keretében a *Gyülekezeti kézikönyv*ben történt kisebb módosítás. Eszerint „hivatalos megbízólevelet és működési engedélyt kell adni minden hitelesített egyházi alkalmazottnak”. E mondatból a „minden” szó után a „teljes munkaidejű” lett kihúzva. Egy másik módosítás a következő volt: „A divíziók *készíthetnek* kiegészítést a kézikönyvhöz.” Az eddig hatályosban a *készítenek* szó szerepelt. Ezt tehát azt jelzi, hogy ezután nem kötelező az egyes divíziók számára az ilyen kiegészítés elkészítése.

JÚLIUS 7., HÉTFŐ ■ A 6. és 7. ülés során a kézikönyv szövegének további módosítása volt napirenden, ezúttal a tagnyilvántartásról szóló részt tárgyalták. Itt új elem volt, hogy a tagság átküldésekor meg kell győződni arról, az érintett testvér összhangban él-e az alapvető hitelvekkel. Ez egyébként tényleg hasznos módosításnak tűnik, hiszen előfordulhat, hogy valaki azzal igyekszik elkerülni egy gyülekezet fegyelmi intézkedését, hogy a tagságát átkéri egy másik (esetleg nagyon távoli) gyülekezetbe. Ha a tag tartózkodási helye ismeretlen, akkor két év után lehet törölni a tagságát, „tartózkodási helye ismeretlen” megjegyzéssel. Egy módosítás az adományok felhasználását érintette: e szerint az adományokat mindig

arra a célra kell használni, amire felajánlották őket. Az úrvacsorával kapcsolatban a szövegben nagyobb hangsúlyt kapott néhány kérdés: az előkészület fontossága, a rövid, tömör, alkalomhoz illő ima és az ünnepélyesség.

Ekkor következett a jelölőbizottság újabb előterjesztése: a GK új titkárának Richard E. McEdwardot jelölték, akit tapasztalt misszionáriusként ismernek. Kincstárnoknak az eddig is hivatalban lévő Paul Douglasst jelölték. Mindkettőjüket nagy többséggel választotta meg a GK. Ezután további tisztviselők, a GK-alelnökök (7 fő), a segéd-kincstárnokok (7 fő), a divízióelnökök (13 fő) jelölése és megválasztása következett. Ez utóbbival kapcsolatban érdemes megemlíteni, hogy az Inter-Európai Divízió elnöke az erdélyi származású Magyarosi Barna lett.

JÚLIUS 8., KEDD ■ A 8. és a 9. ülésen a *Gyülekezeti kézikönyv* további módosításai kerültek napirendre. Ezek közül az egyik a személyes adatok bizalmasan kezelését erősítette meg. E napon újabb jelölőbizottsági jelentés következett. Ezúttal a 13 divíziótitkár és a kincstárnokok jelölése, megszavazása, továbbá a GK-i osztályok (összesen 14 osztály) vezetőinek jelölése és megszavazása volt soron. Itt – csak érdekességgént – meg-

Balra: Küldötték közös imája egy szekcióülés előtt. Jobbra: Rochelle Douglas és Paul H. Douglas, a GC pénztárosa; Adriene Marques és Erton Köhler, a GC elnöke; Marcia McEdward és Richard E. McEdward, a GC ügyvezető titkára együtt imádkoznak a július 12-én, szombaton tartott istentisztelet végén

említem, hogy az egészségügyi osztály vezetője Charles Zeno maradt, aki korábban a Wildwood Életmódközpont orvosa volt, akit személyesen is ismerek.

JÚLIUS 9., SZERDA ■ A 10–11. ülés nem volt eseménydús, itt az auditorok (könyvvizsgálók) jelölése történt meg, majd a generálkonferenciai osztályok vezetőhelyetteseit mutatták be, és egyúttal meg is szavazták őket.

JÚLIUS 10., CSÜTÖRTÖK ■ A 12. ülés ismét a kézikönyv módosítását (a missziós képzéseket) érintette, majd a tized kérdését is, illetve belefoglalták az elektronikus konferenciák lehetőségét is.

JÚLIUS 11., PÉNTEK ■ E napon zajlott az utolsó hivatalos ülés, ekkor hivatalosan is lezárták a GK-t.

JÚLIUS 12., SZOMBAT ■ Ez a nap már leginkább az ünneplésről szólt. Délelőtt szinte megtelt a GK helyszínéként szolgáló stadion, kb. 100 000-re becsülték a részt vevő vendégek számát. A vendégek között külön köszöntötték Pápua Új-Guinea miniszterelnökét és egy Fülöp-szigeteki parlamenti képviselőt is, aki sokat tett a szombatünneplés megkönnyítéseért ebben az országban. Volt ven-

dég a Pentagonból (az USA hadügyminisztériuma), a zambiai legfelsőbb bíróságról, illetve az Üdvhadsereg két tagját is külön köszöntötték. Ezután az új választott vezetők üdvözlése következett. Itt búcsúztatták el Ted Wilson leköszönő elnököt, aki egy Bibliát kapott volt kollégáinak aláírásával. Búcsúzásul ennyit mondott: „Milyen kiváltság Isten népéhez tartozni! Imádkozzunk az új elnökért.” Ezután Köhler igehirdetése következett. Ennek egyik jellegzetes mondata a következő volt: „A Bibliára alapozva, a misszióra fókuszálva” kell előrehaladnunk. Az idők jeleire hivatkozva buzdított a missziómunka végzésére. A generálkonferenciát aznap este hagyományosan a nemzetek parádéja zárta.

Személyes benyomásaim

Jó volt hallani néha egyszerű, ismeretlen küldöttek tiszta, őszinte megnyilatkozásait az egyes ülések során. Mertek problémákat felvetni, aggályokat megfogalmazni.

Nem esett szó a közelgő vagy már folyamatban levő rostálásról, amely majd valóban megtisztítja az egyházat. A külső szemlélőnek az lehetett a benyomása, a lényeg az, hogy eljussunk a még el nem ért helyekre, még nagyobbra kell duzzasztani a létszámot, ezáltal befejezve a munkát, s Jézus már érkezhetsz is. A teljes közösséget „maradék egyháznak” nevezték. Akkor viszont mi szükség lenne a rostálásra?

A zenét illetően a könnyűzenei irányzatok domináltak, bár volt néhány üdítő kivétel, például elhangzott néhány szép kórusszám is, illetve egy szimfonikus zenekar is többször játszott műveket. Úgy tűnik, hogy az egyház próbálja mindkét irányzatot „integrálni”. Itt idézem Köhler egyik nyilatkozatát: „Utálom mindkét oldalon a szélsőségeket... Próbáljunk közösen találkozni!”

Imádkozzunk, hogy a Jóisten indítson el valódi ébredést az ő népe körében!

Somogyi Lehel

Ted Wilson átveszi utódjától a kollégái aláírásával ellátott Bibliát.

EMLÉKEK, ÉLMÉNYEK 2025-ös nyári táborainkból

Főiskolai tábor – 2025

Idén július 27. és augusztus 1. között rendeztük meg a főiskolai tábor, ezúttal visszatérve a tavalyi, jól bevált helyszínre, az Orfű közelében található Ráczy Tanyára. Éveken keresztül kerestük a megfelelő táborhelyet, és immár a második turnus tapasztalataival gazdagodva elmondhatjuk: itt minden feltétel adott volt a zavartalan együttéléshez. Ehhez nagyban hozzájárult az is, hogy a szálláshely személyzete nagy türelemmel és odafigyeléssel igyekezett biztosítani számunkra a megfelelő körülményeket. A nyugalmat árasztó, csodálatos természeti környezetben így néhány napra magunk mögött hagyhattuk a hétköznapi nyüzsgését és terheit, s reményeink szerint a tábor végére mindenki úgy érezhette, hogy testileg és lelkileg feltöltődve tud visszatérni munkájához, családjához.

A korábbi évek gyakorlatának megfelelően délutónként párhuzamosan futó szemináriumokat tartottunk a főiskola oktatói vezetésével, amelyek közül mindenki kiválaszthatta az őt leginkább érdeklő témákat. Délutánonként kirándultunk, este pedig előadásokat hallgattunk, amelyeket sokszor késői órákba nyúló élénk beszélgetések követtek. Az idei évben az egyetemes vallástörténet tantárgyhoz kapcsolódóan egy vallástörténeti kirándulást is beiktattunk a programba: ellátogattunk a 19. század végén épült pécsi zsinagógába, valamint a Cella Septichora Látogatóközpontba, ahol megtekintettük Sopianae római kori város 4. századból fennmaradt ókeresztény sírkamráit. A zsinagógában különösen kedves fogadtatásban volt részünk. A minket kalauzoló gondnok szinte meghatódott attól, hogy egy keresztény teológiai főiskola hallgatói ilyen érdeklődést mutatnak a zsidóság történelme és a zsidó vallás iránt. A zsi-

nagóga bemutatásán túl mesélt saját élet-
útjáról és családja történetéről is, mi pedig
a látogatás végén, az irántunk tanúsított
nyitottságát is megköszönve, neki aján-
dóztuk a *Bibliatudományi Szemle* egyik
számát.

Évek óta tapasztaljuk – s ez a tapaszta-
lat idén még inkább erősödött bennünk –,
hogy a főiskolai hallgatók egy részében
nagy igény van arra, hogy a konzultációs

napokon kívül is legyen alkalmuk a tanultakról
elmélyültebben, alaposabban gondolkodni és be-
szélgetni. Több oktatónk szervez ezért év közben
is beszélgetőköröket, találkozókat, és a közös Bib-
lia-tanulmányozás nyomán formálódó kis közös-
ségekben az évek során igazi barátságok szület-
tek. Sok egykori hallgató is eljött a táborba, de
többen magukkal hozták férjüket, feleségüket,
gyerekeiket is. Talán minden főiskolán dolgozó
munkatárs számára az a legnagyobb öröm, hogy
ami elhangzik az oktatási napokon, az nem ma-
rad a főiskola falai között, hanem minden arra

nyitott szívben munkálkodik, sokszor sorsfordító
helyzetekben nyújt kapaszkodót, igazodási pon-
tot, és valódi változást hoz az egyéni életutakban
is. „Így lesz az én beszédem, amely számból kimegy,
nem tér hozzám üresen, hanem megcselekszi, amit
akarok, és szerencsés lesz ott, ahová küldöttem.” (Ésa
55,11) Nagy felelősségünk van abban, hogy Isten-
nek ezt, az emberi szemek számára sokszor rej-
tett, finom munkáját elősegítsük. Szeretnénk re-
mélni, hogy az idei főiskolai tábor is ennek esz-
köze lehetett.

Kiss Andrea

Beszámoló a toleranciatáborokról

Ezek a táborok valóban különleges élményt jelentenek, ahol az idő mintha megállna, és teljesen más világba csöppenne az ember. A légkör, a hangulat egyedülállóvá, bensőségesen meghitté teszi az együtt töltött pillanatokat.

Idén két táborot szerveztünk: az egyiket Siófokon, a másikat Agárdon.

Siófokon a résztvevők száma valamivel kisebb volt, ám ez a tábor még intimebbé és személyesebbé tette a közös alkalmakat. Itt igazán átélhetővé vált, milyen az egymás iránti együttérzés, és milyen megtapasztalni, amikor nemcsak mi nyújtunk segítséget, hanem azok is, akiknek a mozgássérültségéből adódóan különböző kihívásokkal kell szembenézniük. Ebben a táborban úgy tudsz adni, hogy eközben te is folyamatosan kapsz.

A tábor ideje alatt számos bibliai beszélgetésre nyílt lehetőség. Kiemelten foglalkoztunk a fák szimbolikájával és a Lélek gyümölcseivel, valamint ezek gyakorlati megélésével. Az egyik tábo-

rozó azóta is rendszeresen megosztja a tapasztalatait velem arról, hogyan sikerült a hét során türelmet tanúsítania – amit a közösségben játékos formában, a „tök” szimbólumán keresztül gyakoroltunk. (A Lélek minden egyes gyümölcsehez a kezdőbetű alapján egy azzal azonos kezdőbetűű, kézzel-

fogható gyümölcsöt is társítottunk szemléltetésként.)

Mindkét táborban jelentős volt a fiatalok részvétele (Agárdon kb. 15-20 fiatal fordult meg), ami tovább gazdagította és színesítette az együtt töltött időt. Számos új résztvevővel találkoztunk,

akik először kóstoltak bele a toleranciátáborok világába, de ennek ellenére hamar megtalálták helyüket a szolgálatban, és aktívan bekapcsolódtak a közös programokba.

Ez egy olyan tábor, ahol fizikálisan igen kellemesen elfárad az ember – ami természetes is, hiszen a programok aktív részvételt igényelnek –, de lelkileg annál inkább felemelő élményt nyújt és újabb lelki erőt ad az itt eltöltött idő a mindennapokban.

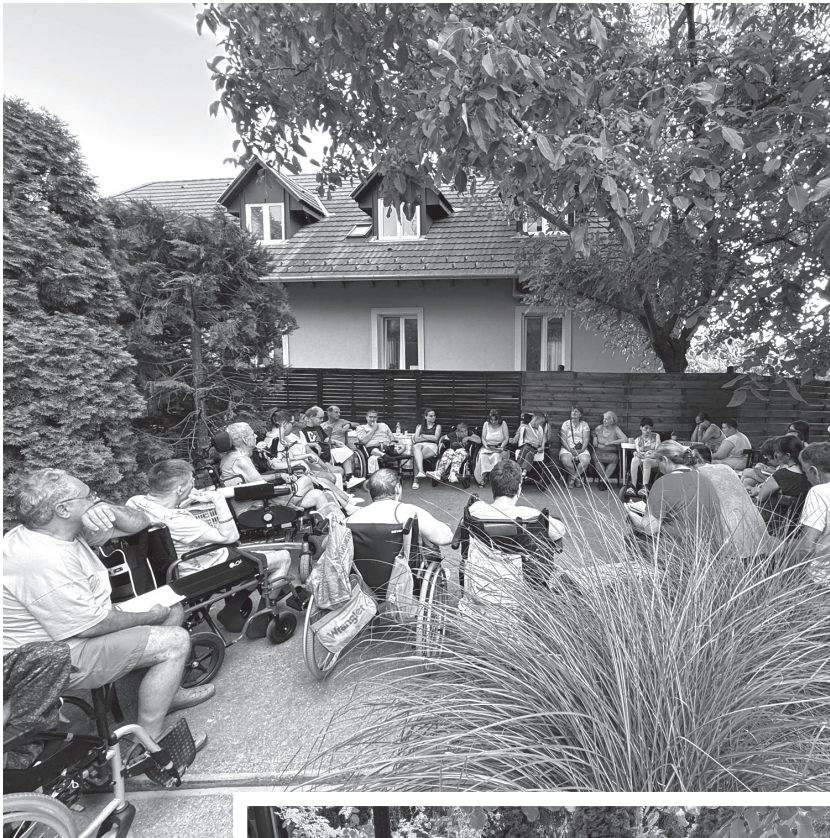
Számos olyan tapasztalatban volt részünk, melyet valóban Isten gondviselésének tekinthetünk. Két különösen meghatározó élményt szeretnék ezek közül kiemelni. Az egyik alkalommal a Balatonnál fürödtünk a résztvevőkkel, amikor egy arra sétáló hölgy felfigyelt a csoportunkra, és a teljes – közel negyvenöt főből álló – közösséget meghívta egy gombóc fagyira. Megható volt meg tapasztalni, hogy ma is vannak olyan emberek, akik nem közömbösek, sőt szívükben együttérzés és irgalom ébred a másik iránt.

Hasonlóan felemelő élményt jelentett, amikor felengedtek minket a siófoki óriáskerékre. Ez különösen nagy örömet jelentett a résztvevőknek, és itt sem kellett belépőt fizetnünk, ugyanis a személyzet készséggel fogadott bennünket. Bár nem volt könnyű feladat kerekesszékes barátainkat beemelni az óriáskerék kabinjaiba, itt is tapasztaltuk az önzetlen segítséget és a támogató kezek jelenlétét.

Mindenkit csak bátorítani tudok, hogy jövőre, ha van lehetősége, jöjjön el akár segítőnek, akár résztvevőnek közénk, akár csak néhány napra is, mert egy életre szóló élményben lesz része.

„Az én Istenem pedig be fogja tölteni minden szükségleteket az Ő gazdagsága szerint dicsőítően a Krisztus Jézusban.” (Fil 4,19)

Kolozsi Márk

Napjaink a családi és kézművestáborban

Mondhatni, idén is telt házzal tarthattuk meg Agárdon családi és kézművestáborunkat. A telt házzal még keveset is mondtunk, mert egyre népszerűbb a sátorozás, főleg a nagycsaládok körében. Ezenkívül olyanok is voltak, akik a külső helyszínen szálltak meg, illetve többen „napközis” szinten csatlakoztak a programokhoz. Sajnos utoljára lehattunk ezen a helyszínen, mivel a táborhelyet eladták, ezért mindent megtettünk, hogy még utoljára ki tudjuk használni az itteni nagyszerű adottságokat.

Azért hiánypótló ez a nyári családi tábor, mert a közösségben országszerte szétszórta vagyunk gyermekes családok, és szinte ez az egyetlen alkalom az évben, amikor a gyerekek találkozni tudnak egymással, mi pedig szülőként tapasztalatokat cserélhetünk. A reggeli áhítatokon túl a tábor tematikája így szokás szerint a gyermekneveléssel kapcsolatos kérdések köré épült. Körbejártuk a megszívű fegyelmzés és a képernyőhasználat témáját, volt szó a szenvedélybetegségekről és a szuperérzékeny gyerekekről, ennek részletesebb bemutatását a *Nyitott Szemmel* magazin őszi számában is el lehet majd olvasni. A beszélgetéseket Balogh Gábor és Éva, feleségem,

Bea és én, illetve Farkasné Urbán Judit tartottuk. Nagyon tartalmas beszélgetések alakultak ki aktuális kérdésekről, újszerű megközelítésű, gyermekneveléssel kapcsolatos könyvek segítségével. A gyerekfoglalkozások korcsoportonként zajlottak, azokat gyakorló szülők vezették.

A tábor gyakorlati részének egyik fő témája a kenyér útja volt, annak apropóján, hogy idén először Váradi-Balogh Éva vezetésével lehetőségünk nyílt egy mobil kemence segítségével különböző kovászos kenyerek, pizza és focaccia készítésére. Ez volt tehát az egyik kézműves-foglalkozás min-

den nap. Dohóczki Zsuzsi néni jóvoltából egy ezzel kapcsolatos nagyszerű kukoricacsuhé-instalációt is megcsodálhattunk. Ezenkívül Németh Gyula bácsival zajlott a fafaragás, Sarkadiné Balogh Erikával a kreatív képek készítése színes kukoricából, én pedig a kerékpárszerelést vezettem.

Az idén egy másik újdonság volt, hogy régi táborozóink közül többen felajánlották, szívesen tartanak érdeklődési területüknek megfelelő kézműves-foglalkozásokat, -bemutatókat. Így színesedett a program a cserépfestéssel, a hegedűrestaurálással Helmeczy Péterék jóvoltából, a varrással Telekné Deák Ildikó felajánlásából, biomasz-szerű készítésével Knappné Valival, Tibolt-Vass Eszterrel pedig fonalból lehetett pulikutyákat készíteni. Utóbbi annyira népszerű volt, hogy végül „kutyabemutatót” is tartottunk, ahol minden gyerek felvonultathatta saját alkotását.

Szokás szerint Ferge Béla is ellátogatott hozzánk egy zeneművész kollégájával, így a kicsiktől a nagyokig mindenki feltöltődhetett a kreatív zenei foglalkozásokon. Este pedig egy szellemileg is felemelő előadást hallhattunk Csontváry művészetéről, s olyan különleges hangszereken hallhattunk improvizációt, mint a fujara vagy a steelpan.

TÁBOROK

A Velencei-tó közelsége sok lehetőséget adott a kerékpározásra és a strandolásra is, ami a kánikulában nagyon hasznosnak bizonyult. A kirándulásnak idén a Pákozdi Pagony Vadaspark és Arborétum adott otthont. Különös tapasztalatunk volt ezen a napon, ugyanis a táborozók egy részével biciklitúrával egybekötve jutottunk el az arborétumba, és eközben az eső többször is csodával határos módon került el minket. Miután eljöttünk a táborból, ott szakadt le az ég, mire Pákozdra értünk, addigra pedig ott állt el az eső. Végül pedig, mikor megérkeztünk az arborétumba, oda is megérkezett a felhőszakadás, de akkor már volt lehetőségünk fedett helyre húzódni, sőt éppen alkalmas volt az idő az ebédünk elköltésére. Néhány kitaró szülővel és gyerekkel együtt pedig a kirándulás után megkerültük az egész Velencei-tavat.

A táborunk hangulata valóban lélekemelő volt. A visszajelzések alapján mindenki, még olyanok is, akik most először voltak ilyen közegben, befogadónak, otthonosnak érezték azt. Sok munkatárs áldozatos munkája biztosította a megfelelő háttérrel ehhez, a sok önkéntes felajánlás által pedig valóban sokszínű foglalkozások közül lehetett válogatni. Hálásak vagyunk Istennek, hogy az idén ismét lelkileg és fizikailag is ilyen tartalmas táborozást tarthattunk.

Farkas Ádám

A zenei táborban szerzett tapasztalataink

Idei zenei táborunkat az elmúlt évekhez hasonlóan Kőszegen tartottuk, 2025. augusztus 3-a és 10-e között. Nagy segítséget jelentett számunkra, hogy az Alpokalja Panzió tulajdonosa immáron harmadik éve változatlan áron bocsátotta rendelkezésünkre a szállást. Gyakorlatilag felügyelet nélkül használhattuk a panzió mindkét épületét, annyira megbízik bennünk.

A zenei tábor megszervezése már bonyolultabb feladat volt, mivel legalább hatvan főt kellett mozgósítani, akik a kórusban énekelnek vagy a zenekarban muzsikálnak, és akkor még nem beszéltünk külsős szólistáinkról. A kórus magját olyanok alkotják, akik már évtizedek óta hűségesen visszajárnak. Sokan közülük év közben is énekelnek gyülekezetük kórusában. Felkészülésüket ismét hanganyagok segítették. Jöttek persze újak is, így együttes számuk már jóval a tábor megkezdése előtt elérte a negyvenet.

A zenekar esetében nem volt ilyen megnyugtató a helyzet, de Isten segítségével végül sikerült megoldani a problémákat. Az egyik szép tapasztalatunk volt, hogy egy testvérnőnk, aki egy Tel-Avivval határos kisvárosban, Ramat Ganban él, örömmel vállalta, hogy eljön a táborba, játszani a zenekarban. Azonban az időközben kitört izraeli–iráni háború miatt törölték a járatot, amivel hazajött volna, így csodaként éltük meg, hogy még a tábor előtt megnyílt a repülőtér, és idejében meg tudott érkezni. Ezen kívül is sok csodát éltünk meg át, melyben éreztük, megtapasztaltuk Isten segítségét.

A tábor két hangversennyel zártuk, az elsőt Szombathelyen, a Bartók Teremben adtuk, a másikat Budapesten, a MOM Kulturális Központban. A koncertekre változatos műsorral készültünk, amelynek magját a következő három mű alkotta: Mozart *A-dúr zongoraversenye*, Buxtehude *Der Herr ist mit mir* (Az Úr velem van) kantátája és részletek Mendelssohn *Illés* oratóriumából. Emellett felcsendült még Mozart *Exsultate jubilate* című művének záró tétele, a Gloria, továbbá egy

fotó: HODOSSY ILONA

újabb Szabó Zoltán-korál: „Az Úr Istent...” kezdettel. Ismét kiváló szólistáink voltak a közreműködők: Eckhardt Gábor (zongora) és Faragó Dóra (szoprán). Külön színfoltja volt koncertjeinknek a fiatalok játéka. Bach *Schafe können* című művét négykezes átiratban Eppel Sára és Holló Balázs előadásában hallhattuk, Félix Godefroid *Étude de concert* című művét Indira Jennah adta elő hárfán.

A kőszegi próbáinkról és a szombathelyi koncertről külsős fotós készített fényképeket, amelyeket egy helyi lapban leközzöltek egy Holló Péterrel készített előzetes interjú részeként, illetve a koncertről készült méltatásba ágyazva. Pesti koncertről videófelvétel és Hodossy Ilona fotóművész által készített képanyag készült.

Szakmai oldalról sokat köszönhetünk karmesterünknek, Teremi Dáriusnak, aki az egész munkát összefogta, és mind a zenekar, mind az ének- kar felkészítésében is egész héten fáradhatatlanul

tevékenykedett. De mindenekelőtt a Jóistennek vagyunk hálásak, hogy a zene révén is kifejezhetjük hódolatunkat, szeretetünket iránta. Ebben erősítettek minket az áhítatok és a délutáni kötetlen beszélgetések is. Örülünk, hogy jótekonysági hangversenyeink bevételeivel az arra leginkább rászorulókon segíthettünk.

A tábor ének- és zenekara három héttel később egy másik jótekonysági koncertet is adott, mégpedig a tűzkárt szenvedett Kiss család támogatására, Tápiószőlősen 2025. augusztus 30-án. Részen a zenei tábor műsorából csendültek fel itt is művek, Kassainé Garamvölgyi Rita vezényletével. A faluházban megrendezett koncert bevétele 774 000 forint volt, amiért a megatottságtól könnyes szemekkel mondott köszönetet a kárt szenvedett házaspár.

Soli Deo Gloria!

Tóth Judit

Visszatekintés az idei farmosi napközis táborra és az albertirsai gyermekfoglalkozásra

Helyi és környékbeli kisiskolás gyerekekkel igyekeztünk tartalmasan, vidáman tölteni a nyári szünidő egy részét a július 7–11-ig tartott **farmosi napközis táborunkban**. Közösen alkottunk, beszélgettünk, együtt gondolkodtunk lelki témákról. A természetközeli környezetben közel került hozzánk a bibliai példázatok világa. A sziklára és a homokra épített ház példázata kapcsán az igazi, maradandó értékekről beszélgettünk. A kovász hatását mindenki közelről láthatta és tapasztalhatta meg. Megnéztük, mi a különbség a kovászosan elkészített bucik és a kovász nélkül készült lepénykenyerek között. Ennek kapcsán szó esett arról, hogy a „kovász” hatása mind a jó, mind a rossz példa esetében érvényesül.

A vesszőfonás kapcsán a régi kosárfonásra emlékeztünk, közben meglevenedett előttünk Mó-

zes élete, születésének körülményei, a szurokkal bevont kosár, amiben csecsemőként megmenekült. A kosárfonáshoz nagyobb gyakorlat szükséges, így abba nem tudtunk belefogni, de ajtódíszeket, szélforgókat készítettünk, megismertük az amerikai fűzfavessző tulajdonságait, kipróbáltuk, hogyan tudjuk úgy hajlítani, ne törjön el.

A szappankészítés során beszélgettünk a tisztaságról és arról, hogy a teremtő Isten tiszta szívet tud teremteni bennünk. Az illatos szappanok kapcsán arról is gondolkodtunk, hogy miképpen lehetünk „jó illat” egy adott környezetben, társaságban. A mézeskalács-készítésnél egyedi, kreatív kis figurákat csináltak a gyerekek, amit sütés után el is fogyaszthattak. Egy önzetlen helyi faragó jóvoltából a fiúk kis favonatokat készítettek, amelyekbe elkészültük után belevéstük a nevüket.

Játékos formában kitértünk a környezetvédelemre is, a szelektív hulladékgyűjtéssel kapcsolatos játék megmozgatta a gyermekek értelmét, és ösztönözte

TÁBOROK

őket. A hímzéssel a kézügyességet, a finom, precíz mozdulatokat erősítettük, mindennek végeredményeként levendulapárnákat vihetek haza magukkal.

Elmondhatjuk, hogy kegyelemben részesültünk, mert baleset nem történt, egészségesen, vidáman térhetett haza mindenki otthonába. A szülők is nagyon együttműködőek voltak. A következőkben néhány szülői visszajelzést osztok meg, kivonatosan:

„Nagyon szépen köszönjük, Molli az idén is odavolt... Most is úgy zárta e napokat, hogy máris jönne vissza... Örömmel bíztuk rátok őket... Ha van erőtök, akkor folytassátok, mi veletek leszünk!” (F. Tünde, anyuka) „Köszönünk szépen mindent, Lizi megint csak nagyon jól érezte magát. Reméljük, jövő nyáron ismét találkozhatunk ezen a fantasztikus táboron.” (Z. Krisztina, anyuka)

„Nagyon köszönjük! Rebeka is nagyon élvezte! (D. Csaba, apuka)

Albertirsán a gyülekezetünkkel kapcsolatban nem álló szülők igényelték a gyerekfoglalkozásokat. Egész kis csapat, kilenc-tizenhárom gyerek jött így össze, hogy értékesen együtt töltsünk egy kis időt. Nem terveztem ugyan az idén itt foglalkozást, de ha volt rá igény, gondoltam, rajtam ne múljon!

Három napot voltunk együtt. Kézműveskedtünk, beszélgettünk, kirándultunk. A gyerekek együttműködőek, figyelmesek, készségesek, befogadóak voltak.

A szappan- és a mézeskalács-készítés, valamint a varrás mellett az agyagtárgyak készítése nyerte el a legtöbb gyerek tetszését. Nagyon élvezték, ahogy a gyakorlatban is kipróbálhatták, miként formálható az agyag. Simán, kézzel is formálták, és korongon is dolgoztak felnőtt segítségével. A kiégetett munkákat aztán később hazavihették emlékebe.

Hálásak vagyunk Teremtőnknek, hogy ilyen jól alakultak ezek a nyári napközis táborok!

Megléc Mária

Tisza Pál élete és tapasztalatai (4.)

Nyolcvanhét éves dombóvári testvérünk, Tisza Pál élettörténetét követhettük nyomon lapunk, a Kürtszó legutóbbi számaiban. Mostanra elértünk a történet utolsó részéhez, a jelenhez.

Anna iskolai tapasztalata

Tisza Anna (Pali bácsi lánya) Nagyszőlősen, Ukrajnában, amely akkor a Szovjetunióhoz tartozott, az 1970-es évek elején kezdte meg általános iskolai tanulmányait, egy magyar iskolában. A szülők úgy döntöttek, hogy Anna a 3. osztályt már ukrán iskolában folytassa. A döntés oka az volt, hogy a kötelező orosz mellett Ukrajnában az ukrán lett a hivatalosan használt nyelv. Ez egyik napról a másikra történt, és ennek látható jelei is lettek, ugyanis azonnal lecserélték még a magyar nyelvű feliratokat és utcanévtáblákat is ukrán nyelvűre.

A szülők tehát attól tartottak, hogy ha Anna továbbra is magyar iskolában marad, akkor az a hátrányára válhat. Nehéz boldogulni, élni, ügyeket intézni, tanulni egy országban úgy, ha nem ismeri az ember annak hivatalos nyelvét. Ilyen körülmények között kezdte meg Anna negyvenkettedik tanulóként az ukrán iskolát. Minden nap meg kellett küzdenie nemcsak a nyelvi nehézségekkel, az előítéletekkel, hanem azzal is, hogy ilyen extrém helyzetben is megtalálja a motivációt, az értelmes célt, s be tudja illeszkedni, amennyire csak lehetséges, illetve amennyire engedik.

Abban az időben az iskolai rendszer úgy működött, hogy a nyolcadik osztály elvégzése után lehetett már érettségi vizsgát tenni, mégpedig úgy, hogy a 9. és a 10. osztályt előkészítősként végig kellett járni. Anna is ezt szeretne volna, de nem volt könnyű dolga, mert az iskola egyik tanára, aki őt is tanította, nagyon nem szerette a magyar gyerekeket. Ott keserítette meg az életü-

ket, ahol csak tudta. Annyit azonban meg kell jegyezni róla, hogy nagy tudású tanár volt, sokat lehetett tőle tanulni, de a más nemzetiségűekkel szembeni előítéletét nem tudta és (talán) nem is akarta leküzdeni. Az érettségi vizsgához közeledve váratlanul, egyik pillanatról a másikra elhelyezték. Egy új pedagógus jött a helyére, aki rendkívül segítőkész volt, és szerette is a diákokat. Ennél jobb nem is lehetett volna az időzítés. Anna most már nyugodt körülmények között tudott készülni. Megszabadult a személye felé megnyilvánuló rendszeres negatív megkülönböztetéstől, és sikeresen le is vizsgázott. Ez a tapasztalat Annát gyermekkorától elkíséri, hiszen megértette belőle, hogy Istenre mindig számíthat, minden gondját rábízhatja. Isten pedig idejében vagy megszabadítja azoktól, vagy erőt ad a nehézségek elhordozásához.

A legnagyobb küzdelem

Pali bácsi még Kárpátalján, tizenkét évesen olvasta először a Bibliát, amely már akkor is mély benyomást gyakorolt rá. Élete során tovább ismerkedett a Szentírással, és később már itt, Magyarországon a családtagokkal együtt tanulmányozta az Írásokat. A könyvek Könyvének hófehér lapjain a fekete betűk lassan élettel teltek meg, és kezdte saját élete történeteiben, az emberekhez való viszonyában felismerni, felfedezni az Írások igazi értelmét és valódi értékét. Az olvasott Igék hatására rádöbbsent, hogy emberi természetű mennyire híján van a szelídségnek, az alázatos szolgáló lelkületnek élete minden területén, és legfőképpen a hallgatás, a hallgatni tudás képességének.

Így vette kezdetét Pali bácsi életének legnagyobb küzdelme, amelyet saját nehéz természetével vívott meg napról napra.

Korunk a szelídséget nem tartja erénynek, ellenkezőleg: sok esetben gyengeségként, gyávaságként tekint rá. Jézus híres beszédéből, amelyet egy hegy lankáin mondott el, egyértelműen kiderül, hogy mégis azok a boldogok, akik egyben szelídek is (Mt 5,5). Még élénken élt Pali bácsi emlékezetében, hogy gyermekkorában milyen sokat szenvedett nevelőapja hirtelen haragú, indulatos természetétől, durva, lekicsinylő, bántó szavaitól és italozó életmódjától. Felnőve sajnálatos módon mégis belecsúszott ebbe a negatív viselkedésspirálba, amely egyre lejjebb húzta őt. Fájdalmas volt naponta akár többször is szembesülnie azzal, hogy meggondolatlan szavai, amelyek oly könnyedén csúsztak ki a száján, mennyire megkeserítették kis családjának az életét is, és milyen sok kárt, szomorúságot okoztak azoknak is, akik hallgatták. Néha azzal áltatta magát, hogy csupán az igazat mondta, és nem állt szándékában senkit sem megbántani.

A lelkiismerete azonban nem hagyta nyugodni. Érezte, hogy ezek bizony gyenge lábon álló kifogások, amelyek az isteni szeretet mérlegén nem állják meg majd a helyüket. Megértette sok évnyi hiábavaló, sikertelen próbálkozásaiból, hogy egyedül, a saját erejéből képtelen jellemhibáitól megszabadulni. Elhatározta, hogy ügyét imában mindennap Isten elé viszi, Tőle kéri ehhez az erőt. Ettől fogva állhatatosan, sok-sok éven át rendszeresen, naponta könyörgött a Jóistenhez, hogy segítsen megszabadulnia nyomorúságos állapotából (Fil 4,13).

Pali bácsi őszinte kérése végül meghallgatásra talált. Meglepődve és nagy örömmel tapasztalta magán, hogy emberi természete, amely régebben visszavágásra készítette, haragra ingerelte, szinte nyomtalanul eltűnt, valamint azt, hogy az alkoholnak sem volt már többé hatalma felette. Ennek következtében összehasonlíthatatlanul jobb és békésebb lett a kapcsolata nemcsak a családtagjaival, hanem a körülötte lévő emberekkel is. Most már tudott türelemmel és empátiával fordulni mindenki felé.

Szíve csordultig telt hálával, amiért az isteni kegyelem ily hatalmas megnyilvánulását tapasztalhatta meg az életében. Felfoghatatlan a boldogsága, hogy Isten az Ő végtelen jóságában meghallgatta kérését, és segítséget nyújt most is, hogy Őáltala életének egyre korosodó fája megteremhesse a szelídség isteni gyümölcsét (Gal 5,22).

A vidám elme (Péld 17,22)

Végezetül álljon itt egy aprócska felvillanás Pali bácsi humoros lelkületéről, derűs életszemléletéről. Amikor megkérdezték tőle: „Pali bácsi, te miért nem dohányzol?”, nem kezdte el magyarázni, hogy az egy káros, egészségtelen szokás, és a kérdezőt sem oktatta ki. Szerényen mosolyogva ezt az egyszerű kis választ adta, amit a kérdező biztosan egy életre megjegyzett magának: „Azért nem dohányzom, mert ha Isten azt akarta volna, hogy az ember dohányozzon, akkor kéményt is teremtett volna a fejére.”

★

Az itt leírt történetek, melyek által végigkísértük Tisza Pál és családja életét, nemcsak róluk szólnak, hanem e történetek, események, tapasztalatok, emlékek által bepillantást nyerhettünk az emberi történelem kusza, zűrzavaros időszakába is. Az ő sorsukon keresztül megtapasztalhatjuk, hogy milyen az, amikor a tragikus eseményeknek, helytelen történelmi döntéseknek, rossz természetű embereknek látszólag kiszolgáltatottak sorsa az isteni gondviselésnek köszönhetően révbe ér, és végül jó szívvel, megelégedve tudnak rá visszatekinteni. Életükre és tapasztalataikra viszanézve igaz a szólás: „A gondviselés olyan, mint a héber Biblia, csak hátulról visszafelé olvasva lehet megérteni.” Pali bácsi életében beteljesedni látszanak a zsoltáríró szavai: „Hosszú élettel elégítem meg őt, és megmutatom néki az én szabadításomat.” (Zsolt 91,16)

Harmati Gyöngyi

AZ ELMÉS PALOTALAKÓK (Példabeszédek könyve 30,28)

Elérkeztünk a negyedik apró, elmés állathoz, amelyről a Biblia így beszél: „*A pókot [vagy más fordítás szerint gyíkot] kézzel megfoghatod, mégis ott van a királyok palotáiban.*” (Péld 30,28)¹

Gondolom, a póktól irtóztok, és talán a gyíktól is féltek. Én sem kedvelem őket, főként a pókot nem, mégis szeretném megtudni, miért sorolja ezeket a Biblia az elmés állatok közé. Itt elsősorban nem az állatfajt kell meghatároznunk, nem ez a lényeges, inkább a mondanivaló szempontjából foglalkozzunk most ezekkel az apró lényekkel. Nézzük meg, miben áll a bölcsességük?

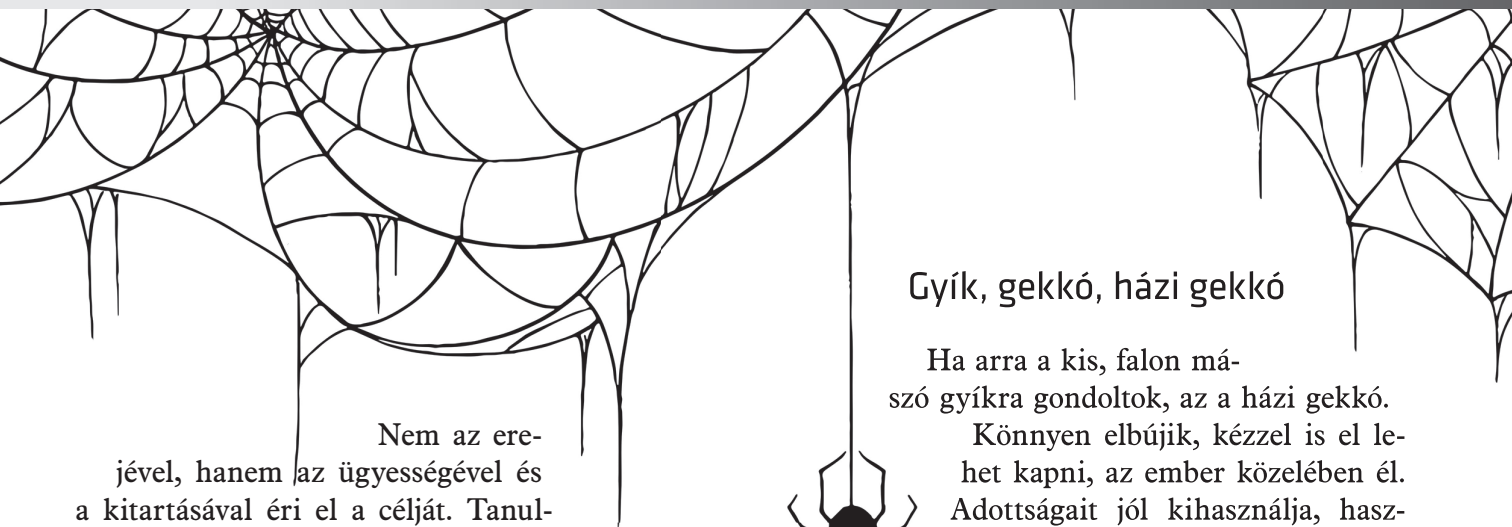
¹ A Bibliában itt olvasható eredeti héber szó a *semamit*. Néhány fordításban a *gyík* szerepel itt, mások pedig *póknak* fordítják. Viselkedésüket és néhány tulajdonságukat tekintve van hasonlóság közöttük, még ha teljesen más csoportba tartoznak is: a pók az ízeltlábúak csoportjába, a gyík (például a gekkó) a hüllők csoportjába. Kicsi a méretük, másznak a falon, tapadólábuk van, nehezen észrevehetőek. Olyan gekkó is van, amely kicsit hasonlít a pókra (pókgekkó). A hasonlóságok azonban inkább a viselkedésükben nyilvánulnak meg: ügyesek, alkalmazkodóak, éberek. Pókból is nagyon sokfélét ismerünk: Bolas pók, farkaspók, keresztespók, ugrópók, falipók stb. A palotaépületekben leginkább a falipók, a közönséges házi pók, a keresztespók és a füstös házi pók fordulhat elő. Ezek nem bántják az embert, sőt hasznosak számára.

A pók

A pók kicsi és jelentéktelennek tűnik, mégis bejut a legmagasabb helyekre, akár a királyok palotáiba is. Nincs hatalma és befolyása, mégis jelen van olyan helyeken is, ahova sokan nem jutnak el az emberek közül.

Szorgalmasan, kitartóan szövi hálóját, bárhol meg tud élni. Csendesesen dolgozik, nem zajos, nem hivalkodó, mégis ott találjuk hálóját a legkülönbözőbb helyeken.

Nem az ere-
jével, hanem az ügyességével és
a kitartásával éri el a célját. Tanul-
hatunk mi is mindebből: Az igazi böl-
csesség sosem a külső erőben rejlik, ha-
nem abban, hogyan élünk mindazzal, amit kap-
tunk.

A különböző pókok más-más fajta hálót készí-
tenek: kerek hálót, tölcserhálót, lapos, laza há-
lót, laza terítőhálót, szabálytalan, kusza hálót stb.
A pók ezeket kitartóan, precízen készíti el. Létre-
hoz egy kiindulási pontot, ezután kialakítja a váz-
szerkezetet. Ezt követően a középpontból kiindul-
va sugárirányú szálakat feszít ki, ideiglenes spi-
rált hoz létre. Azután egy ragadós spirált feszít ki,
amely után az utolsó simításokat is elvégzi.

A pókhálóra a súlyához képest nagy erő és ru-
galmasság jellemző. A pókselyem szilárdsága erő-
sebb, mint az acélé, de sokkal rugalmasabb. Kü-
lönböző típusú selymekből készül ez a háló. Min-
den selyemtípus a pók más-más mirigyéből szár-
mazik.

A különböző pókok azonban nemcsak ezért
érdekesek, hanem mert más-más szempontból el-
mések. Nézzünk néhány példát: Az ugrópókok a
találékonyság, a tervezés, az alkalmazkodás szem-
pontjából elmések, a Bolas pókok jó vegyészek,
a farkaspókok családcentrikusak, a keresztespókok
precíz építőmérnökök.

E nem olyan szimpatikus állatokon keresztül
megtanulhatjuk, hogy az okosság, a leleményes-
ség, az alkalmazkodás, a szorgalom és a kitartás
fontosabb lehet, mint a testi erő és a társadalmi
rang.

Gyík, gekkó, házi gekkó

Ha arra a kis, falon má-
szó gyíkra gondoltok, az a házi gekkó.

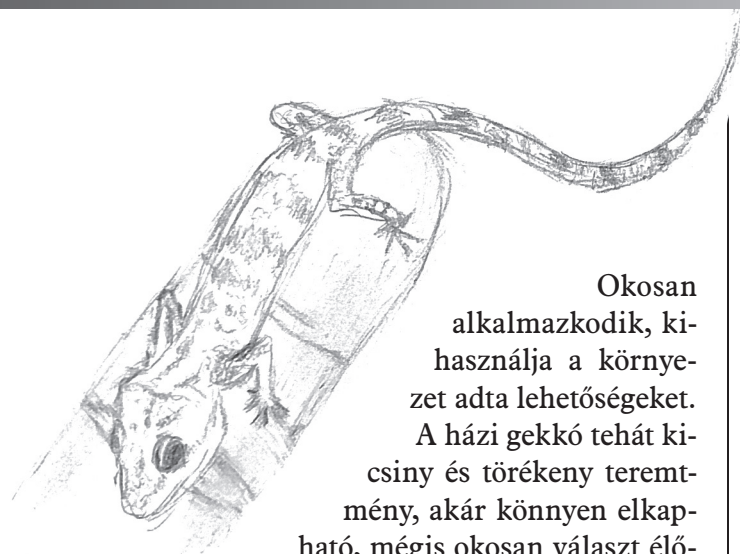

Könnyen elbújik, kézzel is el le-
het kapni, az ember közelében él.
Adottságait jól kihasználja, hasz-
nos állat, mert elpusztítja a kárté-
kony rovarokat. Nagyon jól tesz ez-
zel az embernek! Lábujjain speciális
tapadólemezek vannak, amelyek nem

ragadnak, de lehetővé teszik, hogy fejfelé is
mászáljon a falon, az üvegen, a plafonon, anél-
kül, hogy leesne. Milliányi kis tapadólemeze van,
ezek egészen kicsi végződésekre oszlanak – e na-
gyon kicsi végzések között az elektromosság-
hoz kissé hasonló erő keletkezik, amikor vala-
milyen felülethez ér. Hogyan mászik olyan könny-
nyedén? Szögbe állítja a kicsi végzések szőr-
szálait, úgy irányítja az érintkezést. Amikor el
akar mozdulni, megfordítja a lábát, és megszű-
nik ez az érintkezés – ennek következtében az
erőhatás is megszűnik. Ezért tud gyorsan sza-
ladni a falon – az egyik pillanatban kapaszkodik,
a másikon elrugaskodik.

Valójában a teremő Isten bölcsességét hirdeti
ez, aki egy ilyen parányi, kiszolgáltatott állatot is
ilyen kiváló tulajdonságokkal ruházott fel. Meny-
nyivel értékeesebbek vagytok ti ennél! Gondolko-
zatok csak el, milyen értékes tulajdonságokkal
ruházott fel benneteket Teremtőnk! Jól használjá-
tok-e ezeket, és hálásak vagytok-e érte?

Miért elmés a házi gekkó? Kicsi, gyenge, véd-
telen, sebezhető, mégis életben marad egy veszé-
lyes világban, mivel alkalmas helyeket talál ma-
gának. Bejut az épületekbe, akár palotákba is,
ahol biztonságban van a ragadozóktól és az időjá-
rás viszontagságaitól.

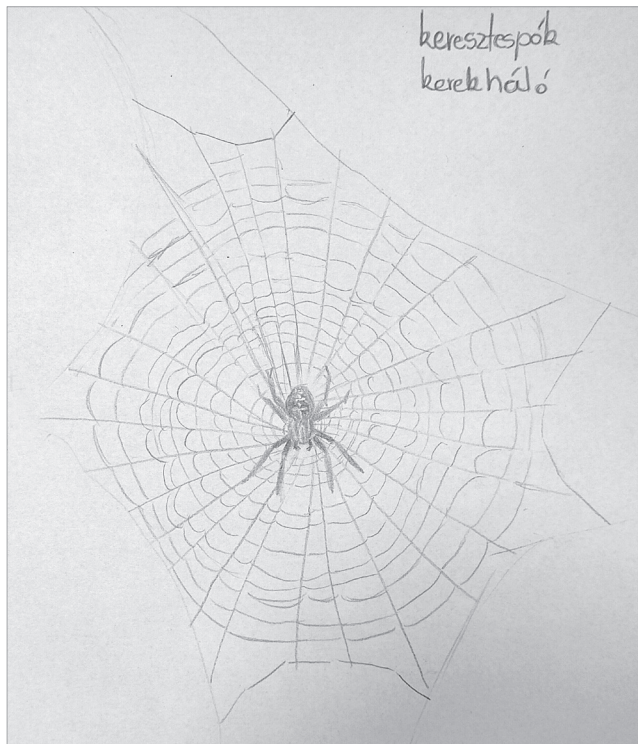
Okosan alkalmazkodik, kihasználja a környezet adta lehetőségeket.

A házi gekkó tehát kicsiny és törékeny teremtmény, akár könnyen elkapható, mégis okosan választ élőhelyet magának.

házigekko

Tanítást közvetít az ember számára ez a kis állat is. Nem az erő és a nagyság által lehet előrejutni, hanem a bölcsesség, az előrelátás, a képességek jó használata, az ügyes alkalmazkodás által. Ha bölcs Teremtőkre hallgattok, és ezáltal bölcs döntéseket hoztok, még az elönytelen és látszólag kiszolgáltatott helyzetekben is helyt tudtok állni.

Megléc Mária

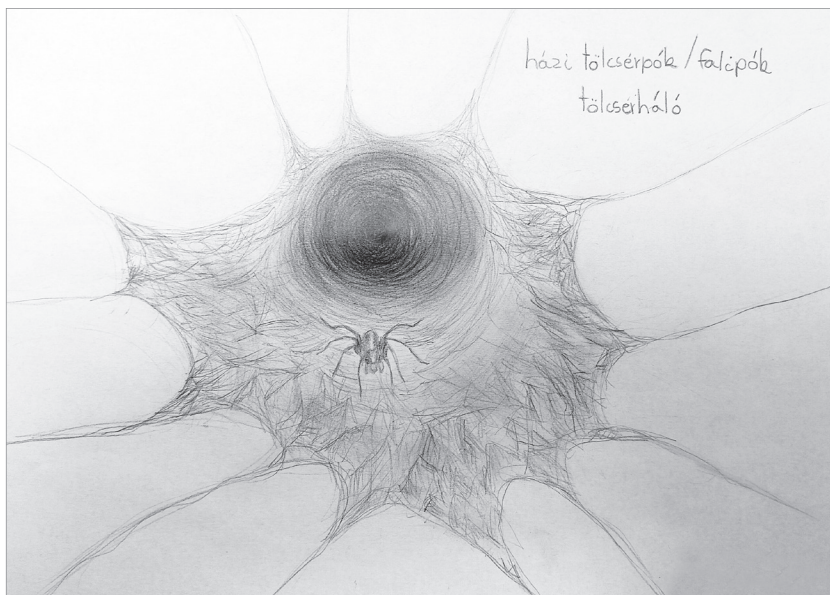

*keresztspók
kerek háló*

*közönséges házispók
szabálytalan kusza háló*

A rajzokat Megléc Eszter készítette

*házi tölcsérpók / falipók
tölcsérháló*

Egervári Tivadar

(1951–2025)

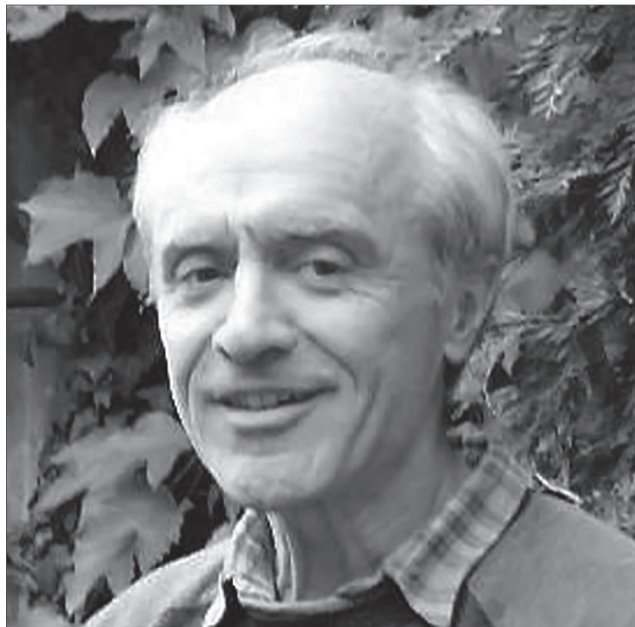
„Csendesedjetek, és ismerjétek el, hogy én vagyok az Isten!” (Zsolt 46,11)

A fenti igét Tivadar kiragasztotta az ágya mellé, ezért kezdem ezzel a megemlékezést.

Férjem szülei hívók voltak. Gyermekkorában a budai hegyoldalban (Zugligetben) laktak, de tizenkét éves korában egy évet Szlovákiában, egy kedves adventista családnál töltött, a Magas-Tátra alatti faluban, Gerlahovban. Ennek az emléke egész életében elkísérte. Ötéves volt, amikor a fél-éves kistestvére meghalt tüdőgyulladásban (1956-ban, a forradalom alatt nem tudtak időben kórházba jutni vele), így egyedüli gyermekként nőtt fel.

Egyetemista korában, majd katonaként eltávolodott a hittől, de nem elégitették ki az úgynevezett „tudományos világkép” bizonyos magyarázatai, elsősorban az evolúcióelméletben talált sok ellentmondást. Ekkoriban ismerkedtünk meg, és sokat beszélgettünk ezekről a kérdésekről. Végül meghallgatta Vankó Zsuzsa egy előadását a teremtés vagy evolúció témájában, és az általa írt Biblia-iskola jegyzetét (Nagy káténak neveztük akkoriban) is elfogadta. Ezt hétről hétre megbeszéltük, és mire a végére értünk, meggyőződött a bibliai igazságokról, és eldöntötte, hogy megkeresztelkedik. Így 1978 decemberében, az akkor már felépült zugligeti imaházban keresztség által szövetséget kötött Krisztussal.

Keresztsége után az addigi barátságunk megmaradt, sőt közelebb kerültünk egymáshoz hitben és érzelmileg is, és 1980. március 16-án összeházasodtunk. Közös életünket meghatározó időszak volt, amikor 1982-ben Pécsre, a gyülekezet épületében lévő lakásba költöztünk, ahol tizenhat évig laktunk. Itt egy nagyobb körzetben végeztem a szolgálatot, amelyben ő is aktívan részt vett. A gyülekezet tagsága is gyarapodott, és

az otthonunk egyre inkább közösségi találkozóhely lett. (A gyülekezetet és a lakást csak egy-egy ajtó választotta el, illetve a folyosó is közös volt).

1985-ben hozzánk került egy kislány, Melinda (az otthonában lévő rendezetlen körülmények miatt végül nálunk is maradt), majd két évvel később az egyik öccse is. Tivadar számára is egészen természetes volt, hogy befogadjuk őket, ő is sokat foglalkozott a gyerekekkel. Ekkoriban kezdett el szociális területen dolgozni, szociális munkás diplomát szerzett, és az idősgondozástól kezdve a hajléktalanokkal való foglalkozásig szinte minden szociális ügyekhez tartozó területen dolgozott. Egy időben a helyi börtönbe is bejártunk lelkigondozóként, be is fogadtunk szabadulókat, ami nem kis kockázattal járt. Tivadarral ebben is egyetértettünk, és a lakásunkban olykor három-négy különböző korú és hátterű gyerek és felnőtt lakott. Ezalatt a tizenhat év alatt szinte nem volt magánéletünk, sokszor úgy éreztük, hogy van egy nagy családjunk, annak minden örömeivel és nehézségeivel. Ekkoriban sokszor ismételtük egymásnak a következő idézetet bátorításként: „Az egyhangú élet nem kedvez a lelki fejlődésnek.” (Ellen White)

1995-ben megszületett a kislányunk, de mivel én tovább végeztem a szolgálatot ezután is, Tivadar sokszor maradt vele délutánonként. Volt olyan, hogy a munkahelyére vittem be, és munka után együtt jöttek haza.

1997-ben Kaposvárra költöztünk, itt először a hajléktalangondozásban, majd a családsegítőben dolgozott, végül pedig a Ki-Látás Alapítványnál vakok és gyengénlátók rehabilitációjával foglalkozott, hatvanéves koráig. Ekkor történt egy balesete, amelynek következményeként egy hónap múlva megműtötték combnyaktöréssel, majd ezután egy héttel életmentő koponyaműtete is volt egy hatalmas vérömleny miatt. Dolgozni már nem tudott visszamenni, de mivel a munkaképességszökkenést csak 40%-ra állapították meg nála, így nem kapott rokkantsági ellátást sem. Ekkor kezdett el angolul tanulni, és ami a legfőbb vágya volt, még a Jóisten megadta neki: Lefordított két könyvet, amelyek meg is jelentek. (Ezek az *Útelágazás* és *A késői eső visszatérése* voltak.)

2020-ban jelentkeztek nála a Parkinson-kór első tünetei, amelyek lassan erősödtek, annyira, hogy pár év elteltével már csak kapaszkodva vagy kerekesszékkal tudott közlekedni. 2024 szeptemberében Covid-fertőzésben mindketten megbetegedtünk, de sajnos ez az ő legyengült szervezetét erősebben érintette, ettől kezdve nem tudott lábba állni. Ebben a nehéz időszakban sokszor átéltem azt, hogy az Úr „megkönyörül az ő szolgálai, ha látja, hogy elfogyott az erő” (5Móz 32,36). Minden nap ajándék volt, és minden napra megkaptuk az erőt is. Az volt a kérésem, hogy ki tudjak tartani az ápolásában, hogy ne kerüljön kórházba, és ne szenvedjen. Ez megadatott, az utolsó napokig, amikor a tüdőgyulladás súlyosbodott, de akkor sem panaszkodott. Az ágya fölötti képet sokszor nézegette, a nyáj hazatérését festettem meg azon, ahogyan az alkonyatban mennek a pásztor után. Ez mindig megnyugtatta, és reményt adott neki. Halála előtt pár hónappal bocsánatot kért tőlem, és általam a gyülekezettől is mindenért, úrvacsorát is kért, a Jóisten felkészítette az eltávozásra.

Május elsején reggel békésen elaludt, megpihent.

Hálás vagyok azért, hogy elkísérhettem utolsó útjára még életében, az Úr sok értékes hitbeli tapasztalattal erősített ebben az időszakban. Hitben távozott el, és hitben várjuk az újbóli találkozást, amikor teljesül az ígélet: „*És az Isten eltöröl minden könnyet az ő szemeikről; és a halál nem lesz többé; sem gyász, sem kiáltás, sem fájdalom nem lesz többé, mert az első elmúltak.*” (Jel 21,4)

Árvai Márta

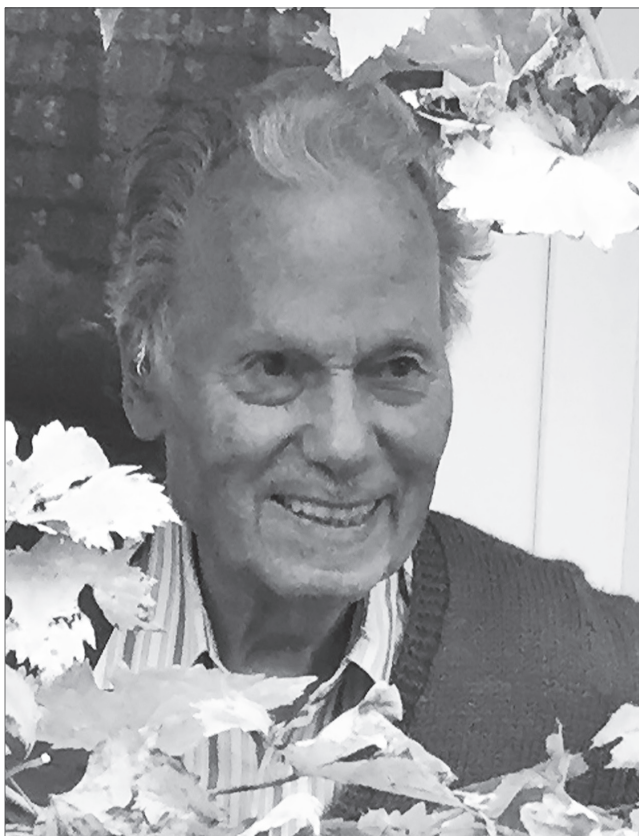
Traján György

(1931–2025)

„*Mivelhogy sohasem ingadoz: örök emlékezetben lesz az igaz.*” (Zsolt 112,6)

Gyuri bácsi 1931-ben Bátaszéken született, ott töltötte gyermekkorát és fiatalkorát. Egyik nagynénje adventista volt, tőle kapott könyveket, mivel szerette volna jobban megismerni a Bibliát, és erre a katolikus egyházban nem volt lehetősége. Miután meggyőződött a bibliai igazságokról, komoly változás történt az életében. Mindig szívesen emlékezett meg arról, hogy számára milyen nagy öröm volt megismerni a Biblia tanításait, Krisztus irántunk való szeretetét.

1950-ben, még egészen fiatalon, tizenkilenc éves korában keresztkedett meg. Ettől kezdve egészen élete végéig arra törekedett, hogy másokkal is megismertesse az evangélium örömhírét. Miután feleségével, Erzsí nénival összeházasodtak, a Pécshez közeli Nagyrápadon telepedtek le. Fiatalon vasúti mérnökök mellett dolgozott, később nagykereskedelmi raktárban lett raktárvezető. Munkáját mindig lelkiismeretesen és pontosan végezte, ezért meg tudta oldani azt, hogy felettesei elfogadják a szombati nyugalomnapját.

Több tapasztalatot is elmondott a gyülekezetben arról, hogyan segítette meg a Jóisten sokszor az utolsó pillanatban, hogy a szombatot megszentelhesse. Akkoriban a pécsi gyülekezetnek mintegy százhusz tagja volt, és a nagyszámú fiatalság is aktívan részt vett a gyülekezeti életben. Az 50-es, 60-as években sokan komoly áldozatot vállaltak, akik a szombati nyugalomnapot meg akarták tartani, s ugyanakkor a családjuk eltartásáról is gondoskodniuk kellett.

Gyuri bácsi a pécsi gyülekezetben kezdettől fogva aktív szolgálatot vállalt, harmóniumon kísérte az énekeket. Feleségével sokszor énekeltek az istentiszteletek alkalmával. Később igehirdetéseket is tartott, nemcsak a helyi gyülekezetben, hanem az egész körzetben: Baján, Kaposváron, Faddon, Nagydorogon, Mohácson, Szekszárdon, Nagyharsányban és még más, kisebb szórványgyülekezetekben.

Volt gyülekezetvezető, és gyülekezeti véné is felszentelték, így úrvacsorát osztott több gyülekezetben. Mindig hűséges maradt a hitéhez, élete végéig kutatta a Bibliát, kész volt tanulni, fejlődni az élet minden területén.

Családi életében sok nehézséggel kellett megküzdenie. Szeretett felesége csípőficammal élt, így Gyuri bácsi otthon is sok mindenbe besegített, így a kerti munkákba és egyéb tevékenységekbe is a ház körül. Mindenféle házimunkát szeretett, a főzéstől kezdve, de még kézimunkázott is, pulóvereket, zoknikat kötött és horgolt.

Felesége utolsó éveiben súlyos vesebetegséggel küzdött, egyre nehezebben tudott lábra állni. Gyuri bácsi hűségesen gondozta, ápolta mindvégig. Sajnos két gyermekük közül egyik sem maradt meg a gyülekezetben, bár talán a szívükben megőrizték a gyermekkori hitük gyökereit. Lánya, Zsuzsi, aki ekkor már háromgyermekes anya volt, daganatos betegségben szenvedett, többször is műtötték, de végül aránylag fiatalon meghalt.

Gyuri bácsi egyedül maradt, bár sokat foglalkozott az unokaival, de aztán ők is felnőttek, így utolsó éveiben az eleki otthonba költözött. Ott is igyekezett önállóan ellátni magát, sokszor főzött is magára (idős korában lett vegán, tehát növényi táplálkozásra váltott át). Többször tartott Biblia-órát az időseknek, harmóniumozott, aktív volt élete végéig. Megtanulta kezelni a számítógépet, eligazodott az interneten is. Örült ezeknek a lehetőségeknek, annak, hogy online részt vehet Biblia-órákon. Ő még ahhoz a nemzedékhez tartozott, akiket a küzdelmek, nehézségek nem megtörtek, hanem megerősítettek a hitben, akik tudtak kitartóan dolgozni, fejlődni és törődni másokkal. Kilencvennégy évet élt, ebből hetvenöt évet hitben, mindvégig kitartva.

Példa lehet számunkra, hogyan lehet valakinek „*vén korban is gyümölcsöző*” az élete (Zsolt 92,15). Emlékezzünk rá mély tisztelettel, kitartása adjon bátorítást számunkra a ránk váró küzdelmek idején is.

Árvai Márta

Kádiné Gecse Erika Valéria

(1952–2025)

„És Isten eltöröl minden könnyet az ő szemeikről; és halál nem lesz többé; sem gyász, sem kiáltás, sem fájdalom nem lesz többé, mert az elsők elmúltak.” (Jel 21,4)

Erika Szombathelyen született, ott végezte iskoláit is. A tanárképző főiskolán orosz és ének szakon végzett, és később a hivatásához hűen egész munkássága alatt gyermekekkel foglalkozott. Lelkesen és precízen készült minden órájára, teljes odaadással és szeretettel nevelte diákjait. Több általános iskolában tanított, emellett folyamatosan képezte magát.

A zene szeretete áthatotta életét, hosszú ideig tagja volt több neves kórusnak, ezenkívül a maga által vezetett gyermekkórusokkal is szép sikereket ért el. Hangszere a cselló volt, amit korán megszerettetett lányával is, aki csellóművész lett.

Erikának nem volt könnyű élete. Nagy fizikai gondokkal és komoly lelki terhekkel kellett együtt élnie, ezekkel érzékeny lényének megküzdnie. Több évtizede érdeklődött a Biblia igazságai iránt, és végül 2018 novemberében megkezdte a keresztyén hitet. Mivel utóbbi éveiben egyedül élt, nagy örömet jelentett neki minden alkalom, amikor valaki elment hozzá meglátogatni őt. Emellett nagyon szerette a természetet, a fákat, az évszakok színeit, a tavasz üde zöldjét. Mindig felvidult, amikor utazásaink során láthatta a sokunk számára természetesen ható képeket.

Utolsó évében közel költöztetett lányához, kisunokájához. Ez gyógyíthatatlan betegsége közben is bearanyozta életét. Azt kérte, hogy bár már Budapesten él, hadd maradjon a csepregi gyülekezet tagja. Szombati alkalmainkba a modern technika segítségével rendszeresen bekapcsolódott. Számunkra is tanulságos volt látni, ahogy megvált a gyógyszereitől. Örömmel hallgattuk a vele való telefonbeszélgetések alkalmával, amint

hálával telve mondta, mennyire szereti az embereket. Kifinomult, páratlan lelkülete nem engedte a mások iránti kritika, ítélkezés, megvetés megnyilvánulásait.

Bár volt idő, amikor nem akart élni, az utolsó éveiben mérhetetlen élni akarás, életigenlés volt rá jellemző, amit mindig ki is fejezett. Halála előtt öt nappal, amikor utoljára találkoztunk, arról a megígért országról beszélgettünk, amit Istenünk készített számunkra.

Molnár Jutka

Vajda János ■ Őszi tájék

Az égen a felhő egymást üzi-hajtja.
Suhogva a parton hajlong a sikár.
Csóválja fejét a hegyélen a makkfa:
Hogy oda megint az örömteli nyár!

Gyülemlik a holló, varjú kavarogva.
A cinege fázik a túskebokorba'.
A kerti harasztzon zokogja a szél:
Elhervad a rózsa, lehull a levél.

Elhervad a rózsa, lehull a levél!
Ezért születünk hát, ez azéleti cél?
Csak eddig a pálya, semmit se tovább,
Vagy itten az ember csak öltözik át?
Mi itten örök: a halál-e vagy a lét?
Hol itten a kezdet, hol és van-e vég?
Mi itt a csalódás, hol itten az álom,
Vajh innen-e, avvagy túl a határon?

Az égen a felhő egymást üzi-hajtja.
Bujdosni a tarlón indul a katang.
Elnémul az erdő, elszállt a galambja.
Siránkozik a falubéli harang.
Mezőkön az árnyék, tengereken hab
Mulik, születik, mint mára a holnap.
A szemfödelet rángatja hideg szél:
Elhervad a rózsa, lehull a levél.

Elhervad a rózsa, lehull a levél!
Hiába hisz ember, hiába remél?
Hát semmi, de semmi, ami vigasztal
Ott túl amaz árkon újra tavasszal?
Ereszkedik a ravatal a gödörbe.
Dörögnek a hantok: örökre, örökre.
A sírra borul le hű szerető:
Semmit soha vissza a temető?!

Az égen a felhő egymást üzi-hajtja.
Lemegy a nap. A nyáj hazatér.
Távolba vesz el halk, méla kolompja.
Kiált a kuvik, száll a denevér.
Sírhalmozat ölelve az anya zokog.
– Majd kigyul a csillag, kisüt a hold.
S ott fenn a keresztfán suttogja a szél:
Kinyílik a rózsa, kihajt a levél!

Juhász Lajosné (1936–2025)

Juhász Lajosné, lánykori nevén Weibel Erzsébet 1936. december 16-án a Somogy megyei Bábony-megyeren született. Édesapja után evangélikusnak keresztelték meg. Másfél éves korában súlyos vesztés érte a családot, meghalt az édesapja. Ez a hiányérzet egész életében végigkísérte. Édesapja halálakor édesanyja épp Erzsike húgával, Marikával volt terhes. Ezután Kaposvárra költöztek, ahol félárvaaként nagy szegénységben és nélkülözésben telt a gyermekkora. Özvegy édesanyja is árva lány volt, így nagyszülői segítségre sem számíthattak. Édesanyja lett a családfenntartó, gazdag családoknál dolgozott háziasszonyként, mosónőként, hogy megkeresse a napi betevő falatot. Amíg dolgozott, kicsi gyermekei napközben egyedül voltak, otthon bezárva.

Édesanyjuk a fivérén keresztül került kapcsolatba az adventistákkal, és nagyon hamar elfogadta a megismert igazságot, megtért és megkeresztelkedett. A kaposvári gyülekezetbe jártak, ahol Erzsike a kishúgával, Marikával együtt szívesen hallgatta a bibliai történeteket, sok gyermekének is megtanultak. A háború éveiben nagy félelmeket éltek át, nehogy az anyukájukkal valami történjen, és őt is elveszítsék. De megtanultak bízni a Jóistenben, és sok hitbeli tapasztalatot szereztek.

Egy időben például egy orosz katonát szállásoltak el az apró szoba-konyhás lakásban, ahol éltek, de a fiatalember nagyon kedves volt velük, és sokszor játszott a gyerekekkel, megosztotta velük a kapott ennivalót, édességet. Egyik nap itt a katonának akartak nekik ártani. Édesanyjukkal a kertben, a kút mögé bújva várták meg, míg Iván hazaérkezett, és ő elzavarta őket. Máskor édesanyjukat a munkából elvitték robotra. Komoly imatapasztalat volt, hogy aznap este már el is engedték, így továbbra is tudott gondoskodni kislányairól.

A kaposvári gyülekezet prédikátora, Albrecht József testvér és felesége, Piroska is felkarolta őket. A kevés fiatal ellenére nagyon lelkesen támogatták az ifjúsági munkát. Erzsi második családjára lelt a közösségben, a gyülekezeti munkában szívesen szolgált. Gyakran szavalt, énekelt, édesanyjával és húgával együtt gondozta, takarította az imatermet. Később szombatiskolai jegyző is volt. Tizenhét évesen, 1953. október 31-én keresztelkedett meg. Bemerítkezése a kaposvári gőzfürdőben volt, ami jó alkalom lett a bizonygatóra az ott tartózkodó kívülállók számára is.

Fiatalkorában épült Balatonlelén az Advent Üdülő, akkori nevén Összeadta-lak. Ő is segédkezett a munkálatokban. Főzött a prédikátorértéketlen, és több hónapon keresztül vigyázott egy prédikátor házaspár gyermekeire, akik a gondnok szerepét is betöltötték. Az üdülőben az építkezés

és a nyaralások alkalmával sok adventista fiatal megismert. Többek között tizenhét évesen ott találkozott először későbbi férjével is, aki édesapjával az épület ablakait és ajtajait készítette. Erzsike élete végéig szívesen énekelt az üdülőben tanult énekeket. Szeretett csellózni, és nagyon sajnálta, hogy anyagi okok miatt nem járhatott több évig zeneiskolába.

Élethivatásának megválasztását is nagyban befolyásolta anyagi helyzetük. Szépen rajzolt, szeretett volna tanár lenni, de szűkös anyagi körülményei miatt ez lehetetlen volt számára. Fiatal korától vonzotta az ápolói pálya, de az 50-es években csak bentlakásos képzések léteztek, ahol nem gyakorolhatta volna hitbeli meggyőződését, így erről is fájó szívvel lemondott.

A szombatünneplés miatt nehéz volt munkát találnia. Egy zsidó származású munkaadója jóindulattal biztosította a szabad szombatot neki és húgának, de rossz körülmények között, nehéz fizikai munkát, kosárfonást kellett végezniük. Mellette otthoni varrást is vállaltak, édesanyjukkal együtt.

Nagyon szerette a gyerekeket, az iskola elvégzése után több évig volt nevelőanya két kislánynak is, egyiküket szombatonként szintén vitték magukkal az istentiszteletre.

A húszas évei elején súlyosan megbetegedett. Jóindulatú mellékpajzsmirigy-daganata volt, amit hosszú időn keresztül nem tudtak diagnosztizálni és gyógyítani. Évekig volt beteg, szerettei az életéért aggódtak. Végül 1962-ben, Budapesten többször is megműtötték. Hónapokig volt ágyban fekvő, egy évet töltött egy budapesti szanatóriumban. A betegség és lábadozás ideje alatt hite és bizalma Isten iránt csak megerősödött, és gyógyulása mély hálával töltötte el szívét. Albrecht testvérék látogatták, és rendszeresen vittek neki ennyalót, mivel a tiszta étkezést nem tudták neki biztosítani az egészségügyi intézményben.

Az ott töltött idő alatt határozta el, hogy ő is az emberek gyógyításában szeretne részt venni. Közelről látta és megtapasztalta az orvosok és ápo-

lónők komoly munkáját, mély hálát érzett azért, hogy annyit segítettek neki is. Így gyógyulása után munka mellett esti gimnáziumba járt, és érettségi után gyermekápolónőnek tanult tovább.

1971-ben harmincöt évesen ment férjhez Juhász Lajoshoz, akivel fiatal koruk óta ismerték egymást. Balatonlellére költöztek, hogy mindig közel legyenek az adventista üdülőben nyaraló testvérekhez, akik az egész országból jártak oda. Erzsí régi vágya volt, hogy gyermekei szülessenek, a Jóisten megajándékozta őket három lánnyal.

A gyes lejárta után Kaposvárra, édesanyjához költözött, és három műszakban gyermekápolónőként dolgozott a kórház csecsemőosztályán. Így teljesedett fiatalkori vágya, egyrészt, hogy ápolónő lett, másrészt, hogy gyerekekkel foglalkozhatott. Munkáját nemcsak lelkiismeretesen, de a gyermekek iránti mély szeretettel is végezte, ami a kis betegeknek és szüleiknek nagy kincset jelentett.

Férjének csak évek múlva sikerült állást kapnia a városban, a vasútnál, emiatt „kétlaki életet” éltek: hétköznap Kaposvárott, hétvégén Lellén. Nyugdíjazásáig a kaposvári kórházban dolgozott, azután végleg Balatonlellére költöztek. Felmerült benne, hogy örökbe fogadna még egy gyermeket, de Isten úgy látta jónak, hogy anyósát gondozza és édesanyját gyámolítsa.

Házasságkötése után férjével a balatonszemesi gyülekezetet látogatták, majd az 1975-ös kizárások és a szétválás után Kaposváron jártak imaházba. Nyaranta pedig Látrányban, magánháznál összegyűlt testvérek csoportjában vettek aktívan részt az istentiszteleteken. Erzsike idős koráig a kaposvári gyülekezet pénztárosi tisztségét töltötte be. Egész életében rengeteget dolgozott, a szabadság, a nyaralás fogalmát nem ismerte. A szombatnap volt neki a pihenés, a felüdülés ideje. Családjának és környezetének szolgálata volt a legfőbb célja.

Férje halála után egészsége egyre romlott. Utolsó éveiben mozgáskorlátozottsága, szívbeteg-

sége miatt legkisebb lánya segítségével otthoni ápolásra szorult, de minden szombaton online követte az istentiszteletet.

Élete végéig hitt és bízott Istenben. Sokszor kifejezte, milyen hálás Megváltójának azért, hogy egész életén keresztül megőrizte őt mindenben. Családja körében sokat énekelte kedves énekeit.

A feltámadás és az örök élet reménységét mindvégig megőrizte. Nyolcvannyolc éves korában, 2025. február 11-én hunyt el. A viszontlátás reményében búcsúzunk tőle.

Schulzki Katalin

Garami Lászlóné Pattogató Ida (1934–2025)

Ida néni szülei hűséges hívők voltak, ő maga pedig 1959. április 5-én kötött szövetséget Teremtőjével. Hitbéli meggyőződéséhez bizonyára hozzájárult az a tapasztalat, amit maga mesélt el hitestvéreinek. A II. világháború vége felé, amikor az oroszok előrenyomultak, és elfoglalták Budapestet, szüleivel és a győri adventista közösség több tagjával hajóra szálltak a Dunán, és elindultak Németországba. Az egyik német városnál megállva Ida édesapja beszélt a város elöljárójával, aki befogadta őket. Családja így elhagyta a hajót, amit azon az éjszakán az amerikai bombázók megsemmisítettek. Akik a hajón maradtak, mert tovább szerettek volna utazni, sajnos mind meghaltak. Ida családja megmenekülésében kislánként is Isten kegyelmét látta.

Első házassága nem sikerült, ezért két fiát egyedül nevelte. Banki feladatai mellett éjszakákba nyúlóan varrt, hogy fenn tudja tartani a családot. Később ismét férjhez ment. Nagy szorgalma mindig jellemző volt rá, amíg csak egészségi állapota engedte.

BÚCSÚZUNK

A Kerak győri gyülekezetének volt a tagja, kisebb megszakítással. Időskorában már csak segítséggel tudott eljárni a gyülekezetbe. Az utolsó öt évben pedig ágyhoz kötve élt, férje ápolta páratlan gondossággal. Olvasni sokáig tudott, de Bibliáját már nehezen tudta felemelni, így nagyon szeretett töltekezni a szombatiskolai tanulmányokból és közösségünk kiadványaiból.

Látogatókat nem tudott fogadni, egyedül Idei Árpádné Évike járhatott hozzá, amikor ezeket a

kiadványokat elvitte. Vele találkozott halála előtt két héttel is, amikor már beszélni sem tudott, csak a szemével jelezte, hogy megismeri Évikét. Ez az utolsó találkozás Évike imájával, Ida néni mosolyával zárult.

A gyülekezet Ida néni haláláról sajnos csak a szűk családi körben megrendezett temetés után értesült.

Molnár Jutka

Kürtszó – Negyedévenkénti gyülekezeti folyóirat

A Keresztény Advent Közösség megbízásából kiadja a Bibliaiskolák Közössége
Felelős kiadó: a Keresztény Advent Közösség elnöke, valamint a Bibliaiskolák Közössége elnöke
Szerkesztőbizottság: Buda Júlia, Fodor Albert, Udvarhelyi Valéria, Vankó Zsuzsa
Elérhetőségeink: www.kerak.hu/dokumentumtar; e-mail: kurtszo@kurtszo.hu
A kiadó elérhetőségei: 1181 Budapest, Reviczky Gy. u. 46.
Tel. 06-1/267-3947, 06-20/379-6020; www.bikkiado.hu; e-mail: info@bikkiado.hu

ISSN 2732-0499

Johann Wolfgang von Goethe

Kicsit több békesség

Kicsit több békesség, jóság, szelídség,
Kevesebb erőszak, gyűlölet, irigység.
Kicsit több igazság úton, útfélen,
Kicsit több segítség bajban, veszélyben.
Kicsit több „mi” és kevesebb „én”,
Kicsit több erő, szeretet, remény.
És sokkal több virág az élet útjára,
Mert a sírokra már úgyis hiába.